

Załącznik nr 2  
do Uchwały Nr 2 /2017  
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej  
z dnia 12 stycznia 2017 r.

**RAPORT Z WIZYTACJI**  
**(profil praktyczny)**

**dokonanej w dniach 12-13.06.2017**

**na kierunku *Filologia***  
**prowadzonym**  
**w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nowym Sączu**

**Warszawa, 2017**

## Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu .....	5
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	5
1.2. Informacja o procesie oceny .....	5
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku.....	6
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej .....	8
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	9
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	9
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1 .....	9
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	11
Dobre praktyki .....	12
Zalecenia .....	12
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia .....	12
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	12
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	18
Dobre praktyki .....	19
1. Do stosowanych dobrych praktyk należy coroczne przygotowanie folderu, w którym zamieszczane są zdjęcia tegorocznych absolwentów kierunku, które z dobrą rekomendacją rozsyłane są do potencjalnych pracodawców. ....	19
Zalecenia .....	19
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia .....	19
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	20
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	24
Zalecenia .....	24
Jednostka powinna: .....	24
1. Włączyć studentów w proces monitorowania i przeglądu programu kształcenia i zapewnienia takiej organizacji pracy IKJK, by przeglądem programu nie zajmowała się tylko jedna osoba.	24
3. Wprowadzić i realizować zasady, że osoba z grona władz Instytutu nie może przewodzić Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. ....	<b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b>
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia .....	25
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	25
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	27
Dobre praktyki .....	27
1. Możliwość składania przez pracowników wniosków o przyznanie stypendium z Własnego Funduszu Stypendialnego. Wspieranie młodych naukowców i stymulowanie ich rozwoju. ....	27

Zalecenia .....	27
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	27
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5 .....	27
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron .....	29
Dobre praktyki .....	29
Zalecenia .....	29
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia .....	30
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	30
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron .....	31
Dobre praktyki .....	31
Zalecenia .....	31
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia .....	31
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	32
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	34
Dobre praktyki .....	35
Zalecenia .....	35
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia .....	35
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	35
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	37
Dobre praktyki .....	38
Zalecenia .....	38
5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	38
Załączniki: .....	<b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b>
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	<b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b>
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego .....	<b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b>
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	<b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b>
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	<b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b>
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	<b>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</b>

Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

## **1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu**

### **1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej**

Przewodniczący: dr hab. Lucyna Rotter, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Anna Warda – Ekspert PKA
2. prof. dr hab. Andrzej Łyda – Ekspert PKA
3. mgr Justyna Madura – Ekspert ds. postępowania oceniającego
4. mgr Małgorzata Szeląg – Ekspert ds. pracodawców
5. Wojciech Fiksa – Ekspert ds. studenckich

### **1.2. Informacja o procesie oceny**

Ocena jakości kształcenia na kierunku *filologia* prowadzonym w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nowym Sączu odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonego przez Komisję na rok akademicki 2016/2017. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz drugi. Poprzednia ocena jakości kształcenia na ww. kierunku została przeprowadzona w 2011 bez odbywania wizytacji - na podstawie oceny raportu działań naprawczych podjętych w Wyższej Szkole Zawodowej w Nowym Sączu po sformułowanych zarzutach w raporcie Państwowej Komisji Akredytacyjnej z dnia 20 września 2007 roku i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej.

Obecna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię wraz z załącznikami. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy prac etapowych oraz losowo wybranych prac dyplomowych wraz z ich recenzjami, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami, opiekunami praktyk przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, a także absolwentami oraz studentami i przedstawicielami Samorządu Studenckiego ocenianego kierunku.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

## 2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

(jeśli kierunek jest prowadzony na różnych poziomach kształcenia, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu kształcenia)

<b>Nazwa kierunku studiów</b>	filologia	
<b>Poziom kształcenia</b> (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
<b>Profil kształcenia</b>	praktyczny	
<b>Forma studiów</b> (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
<b>Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek</b> (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	obszar nauk humanistycznych	
<b>Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku</b> (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	dziedzina nauk humanistycznych/ dyscypliny: językoznawstwo i literaturoznawstwo	
<b>Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia</b>	6 semestrów; 180 punktów ECTS	
<b>Wymiar praktyk zawodowych / liczba godzin praktyk</b>	480 godzin	
<b>Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów</b>	<p>Język angielski – translatoryka moduły: język angielski w biznesie, język angielski tłumaczeniowy i dwujęzyczny tłumaczeniowy</p> <p>Język niemiecki – translatoryka moduły: język niemiecki w biznesie, język niemiecki tłumaczeniowy</p> <p>Język rosyjski – translatoryka moduły: język rosyjski w biznesie, język rosyjski tłumaczeniowy</p>	
<b>Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów</b>	Licencjat	
<b>Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego</b>	12	
	<b>Studia stacjonarne</b>	<b>Studia niestacjonarne</b>
<b>Liczba studentów kierunku</b>	324	
<b>Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych</b>	Na specjalności <i>język angielski – translatoryka</i> , moduł: <i>język angielski</i>	

	<p><i>tłumaczeniowy – 2040.</i></p> <p>Na specjalności <i>język angielski – translatoryka, moduł: język angielski w biznesie – 2040.</i></p> <p>Na specjalności <i>język angielski – translatoryka, moduł: dwujęzyczny tłumaczeniowy – 2400.</i></p> <p>Na specjalności <i>język niemiecki – translatoryka, moduł: język niemiecki tłumaczeniowy – 2040.</i></p> <p>Na specjalności <i>język niemiecki – translatoryka, moduł: język niemiecki w biznesie – 2040.</i></p> <p>Na specjalności <i>język rosyjski – translatoryka, moduł: język rosyjski tłumaczeniowy – 2040.</i></p> <p>Na specjalności <i>język rosyjski – translatoryka, moduł: język rosyjski w biznesie – 2040.</i></p>	
--	--	--

### 3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium <sup>1</sup> Wyróżniająca / W pełni / Zadawalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	w pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	w pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	w pełni
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	w pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	w pełni
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	w pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	w pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	w pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

.....  
.....  
**Tabela 1**

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium <sup>1</sup> Wyróżniająca / W pełni / Zadawalająca/ Częściowa
<b>Uwaga:</b> należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny	

<sup>1</sup> W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.



#### **4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej**

##### **Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni**

1.1.Koncepcja kształcenia

1.2.Prace rozwojowe w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku studiów

1.3.Efekty kształcenia

##### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1**

Koncepcja kształcenia na studiach stacjonarnych I stopnia realizowanych na kierunku *Filologia* w Instytucie Języków Obcych PWSZ w Nowym Sączu wynika z zatwierdzonej przez Senat PWSZ w Nowym Sączu Uchwały Nr 1/2014 z 31.01.2014 r. w sprawie przyjęcia strategii rozwoju PWSZ na lata 2014-2020, a także Uchwały Senatu PWSZ w Nowym Sączu Nr 41/2015 z dn. 12.06.2015 r. w sprawie uchwalenia Statutu. W przyjętych dokumentach określono cele strategiczne Uczelni oraz zasady jej funkcjonowania, które są zgodne z tymi, które realizuje oceniany kierunek.

W koncepcji tej uwzględniono podstawową misję i strategię Uczelni, wyrażającą się w dbałości o kształcenie młodzieży w regionie jej zamieszkania oraz korelacje kształcenia z dynamicznie zmieniającymi się potrzebami i tendencjami rozwojowymi zachodzącymi w obrębie lokalnego rynku pracy. Zaakcentowano również troskę o wysoką jakość kształcenia, rozwijanie kształcenia ustawicznego (studia podyplomowe) oraz rozwój badań naukowych i kształcenia akademickiego połączonego z umiędzynarodowieniem procesu kształcenia.

Uwzględniając oczekiwania środowiska i regionu oraz analizę aktualnego rynku pracy, a także biorąc pod uwagę własne możliwości rozwoju naukowego, Senat PWSZ na mocy Uchwały Nr 84/15 z dnia 18.12.2015 r. zmienił profil kształcenia z dotychczas obowiązującego profilu ogólnoakademickiego na profil praktyczny, realizowany od roku akademickiego 2016/2017. Efektem tego działania była także rezygnacja z kierunków nauczycielskich (nasycony rynek pracy) na rzecz kierunków translatorskich (związane ze specyfiką regionu – turystyka, transport, tłumaczenia). Mając powyższe na uwadze uczelnia określiła model absolwenta, który potencjalnie znajdzie zatrudnienie (biura tłumaczeń, hotele, administracja, transport międzynarodowy, własna działalność gospodarcza). W związku z organizowanymi w regionie konferencjami międzynarodowymi istnieje zapotrzebowanie na tłumaczy symultanicznych. Zgodnie z tym, oceniany kierunek wdrożył system dostosowujący obszar dydaktyki na kierunku *filologia* do wymogów KRK, opracował nowy profil absolwenta, zmodyfikował programy kształcenia zgodnie z KRK oraz opracował nowe standardy procesu dyplomowania.

Realizowana w PWSZ w Nowym Sączu koncepcja kształcenia uwzględnia wypracowanie w jednostce programu kształcenia zgodnego z aktualnym stanem prawnym w szkolnictwie wyższym, dostosowaniem go do potrzeb i zainteresowań naukowych studentów, potencjału kadrowego jednostki, interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych oraz wzorców uczelni krajowych i zagranicznych. Innym istotnym celem strategicznym Uczelni, który znajduje odzwierciedlenie w sposobie funkcjonowania kierunku *Filologia* jest właściwa dla funkcjonowania kierunku baza materialna. Kształcenie na ocenianym kierunku oparte jest na dobrze wyposażonych salach zajęciowych w nowoczesny sprzęt audiowizualny, funkcjonujące laboratoria językowe, pracownię do tłumaczeń symultanicznych.

Studia na kierunku *filologia* mają na celu nie tylko wykształcenie absolwenta biegle władającego jednym, dwoma lub więcej językami obcymi (angielskim, niemieckim, rosyjskim): język wiodący na poziomie C1, język drugi na poziomie B2; ale przede wszystkim absolwenta, który doskonale posługuje się specjalistycznymi odmianami danego języka w mowie i piśmie i jest przygotowany do podjęcia pracy w rozwijających się w regionie branżach (biura tłumaczeń, przedsiębiorstwa transportowe, hotelarstwo, banki, agencje prasowe, samorządowe, kulturalne, agendy UE i in.), bazujących na znajomości języka obcego. Służą temu w dużej mierze praktyki zawodowe realizowane na funkcjonujących na ocenianym kierunku specjalnościach w wymiarze 480 godzin.

Uczelnia uwzględnia uwagi interesariuszy zewnętrznych związane z procesem kształcenia, którzy podczas spotkania z Zespołem Oceniającym potwierdzili wysoką sprawność językową studentów (absolwentów). W dokumentacji przedstawionej przez uczelnię są stosowne potwierdzające to oświadczenia (np. przez Hotel Nowy Sącz Sp. z o. o., AUTO TRUCK – firma spedycyjno-transportowa).

Jednostka uwzględnia w programie kształcenia zgłaszane sugestie np.:

- na wniosek pracodawców przyjmujących studentów na praktyki zawodowe wprowadzono dodatkowy przedmiot „Komunikacja interpersonalna”,
- na wniosek Samorządu Studenckiego uruchomiono wyrównawczy kurs „Sprawności zintegrowane” przygotowujący do egzaminów w obszarach słabo opanowanych przez studentów.

Ważnym elementem uczelnianej koncepcji kształcenia jest polityka projakościowa. W obrębie ocenianego kierunku jest ona realizowana z zastosowaniem odpowiednich instrumentów ewaluacyjnych, możliwością wyboru określonych przedmiotów bądź modułów w trakcie studiów oraz powiązanie koncepcji nauczania języka specjalności z zaleceniami ESOKJ. Struktura modułów (przedmiotów) w programach studiów odzwierciedla możliwości, odrębność i różnorodność, ale też ograniczenia z tego wynikające.

Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym absolwenci (16 osób) potwierdzili dobre przygotowanie do pracy zawodowej. Kilku z nich podjęło studia II stopnia na uczelniach w: Krakowie, Wrocławiu, Częstochowie, 1 osoba studia doktoranckie w Lublinie, kilku założyło własne firmy (szczególnie po specjalności: język rosyjski w biznesie), 1 osoba pracuje jako nauczyciel języka angielskiego w szkole ponadgimnazjalnej, 1 w międzynarodowej firmie transportowej, wielu wyjechało za granicę. Absolwenci docenili zajęcia związane z tłumaczeniami tekstów z różnych dyscyplin, szczególnie z zakresu prawa i biznesu. Z ich perspektywy efekty kształcenia zostały zrealizowane. Posługują się językiem obcym (angielskim, niemieckim, rosyjskim) na poziomie C1 lub władający dwoma językami (wiodący na poziomie C1 i drugi język na poziomie B2).

Ponieważ kierunek *Filologia* zmienił profil z ogólnoakademickiego na praktyczny w roku akademickim 2016/2017, w przypadku tego podpunktu odniesiemy się w dużej mierze do adekwatnego punktu, rozpatrywanego w przypadku profilu ogólnoakademickiego (Badania naukowe w dziedzinie/dziedzinach nauki/sztuki związanych z kierunkiem studiów), ponieważ prace rozwojowe w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej z oczywistych względów dopiero niedawno zostały podjęte.

Na kierunku *Filologia* zatrudniona jest kadra, która posiada znaczące osiągnięcia naukowe, ale również dysponuje dużym doświadczeniem praktycznym w obszarach działalności zawodowej i gospodarczej, do których odnoszą się efekty kształcenia (m.in. praca w charakterze tłumacza). Jak wynika z przeglądu prac naukowych kadry prowadzącej zajęcia, jej badania naukowe dotyczą dziedzin, w których są oni specjalistami. Wyniki prac badawczych są wykorzystywane do tworzenia programów nauczania na poszczególnych specjalnościach kierunku, ale również jako materiały dydaktyczne w postaci skryptów, podręczników,

publikacji naukowych, czy tekstów użytkowych, specjalistycznych na zajęciach dydaktycznych.

Prowadzona przez wykładowców działalność badawcza sprzyja również prowadzeniu badań oraz różnych form działalności popularnonaukowej przez studentów. Działające od 2013 r. Koło Naukowe „Lingwista” podejmuje różnorodne naukowe i popularno-naukowe wyzwania, poświadczone licznymi publikacjami, udziałami w konferencjach, wyjazdami zagranicznymi oraz innymi formami działalności, które przygotowują młodych ludzi do kontynuowania wyzwań natury organizacyjno-społecznościowej w przyszłym miejscu pracy.

W wizytowanej jednostce kształcenie na kierunku *filologia* odbywa się na studiach stacjonarnych I stopnia (6 semestrów) na specjalnościach: język angielski – translatoryka, język niemiecki – translatoryka, język rosyjski – translatoryka.

Przyjęte Uchwałą senatu Nr 84/2015z dnia 18 grudnia 2015 r. efekty kształcenia zostały skonstruowane w taki sposób, że każdemu kierunkowemu efektowi kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych odpowiada od jednego do pięciu obszarowych efektów kształcenia. Efekty kierunkowe są spójne z efektami obszarowymi, w większości przypadków w poprawny sposób definiują wiedzę w zakresie nauk humanistycznych w powiązaniu z obszarem kształcenia w zakresie filologii, umiejętności i kompetencji społecznych, w tym niezbędnych na rynku pracy oraz w dalszej edukacji.

Układ efektów kształcenia dla kierunku (stopień I) jest przejrzysty, logiczny i spójny, posiada jednak pewne uchybienia, które zostaną wskazane poniżej. Zaznaczyć przy tym należy, że struktura efektów kształcenia, wypracowana przez kierunek wymaga pewnych poprawek, ponieważ zawiera ona treści, które w praktyce nie mają szans realizacji w przypadku przeciętnego studenta.

Na przykład w efektach kształcenia dotyczących umiejętności (F\_U01 i F\_U02) jest napisane, że absolwent ma zbliżoną do rodzimej znajomość języka obcego wybranej specjalności (język główny – poziom C 1) według europejskiego systemu opisu kształcenia i B2 według europejskiego systemu opisu kształcenia językowego (drugi język). Z opisu podanego w efektach wynika, że na wszystkich specjalnościach kierunku studenci mają w końcowym etapie osiągnąć powyższy efekt. Nierozgraniczenie końcowego efektu dotyczącego umiejętności językowych na to, czy student zaczął naukę języka obcego od określonego już poziomu znajomości języka (filologia angielska), czy też naukę języka od zera (język niemiecki lub rosyjski) powoduje, że zapis jest nieadekwatny do stanu faktycznego. Dla przeciętnego studenta możliwość osiągnięcia powyższych efektów kształcenia, a tym samym osiągnięcie znajomości języka obcego zbliżonej do rodzimej po trzech latach nauczania jest dość trudne. Stąd sugerowana w zaleceniach korekta w opisie efektów kształcenia.

W opisie efektów kształcenia wyraźnie widoczna jest dominacja efektów praktycznych dotyczących umiejętności (18) nad efektami dotyczącymi wiedzy (14) i kompetencji społecznych (6). Uwzględniają one w szczególności zdobywanie przez studentów umiejętności praktycznych, znajomości języka obcego, a także kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy oraz w dalszej edukacji.

Oceniana jednostka prowadzi praktyki zawodowe na trzech nowych, funkcjonujących od roku akad. 2016/2017 specjalnościach, które zostały właściwie opisane w dokumencie. W efektach kierunkowych dla I stopnia, umiejętności zdobyte podczas ich wykonywania są opisane prawidłowo.

### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

Plany rozwoju akredytowanego kierunku są zgodne ze Strategią rozwoju Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu na lata 2014-2020, skorelowane ze strategiami: rozwoju szkolnictwa wyższego, województwa małopolskiego, Miasta Nowy Sącz. Zakładają rozwój

uczelni, wysoką jakość kształcenia i ofertę umożliwiającą znalezienie się absolwentów na rynku pracy

Zdiagnozowane problemy:

1. Niezapewnienie wszystkim absolwentom kierunku możliwości osiągnięcia tych samych kierunkowych efektów kształcenia (umieszczenie w efektach kształcenia, dotyczących umiejętności efektu dotyczącego poziomu opanowania języka pierwszego (C1) i drugiego (B2), którego osiągnięcie jest nierealne dla przeciętnego studenta na każdej z funkcjonujących specjalności. Poziom C1 jest możliwy do osiągnięcia dla studentów anglistyki, ale nie dla studentów innych specjalności rozpoczynających naukę języka od zera. Wiąże się to być może z zasadami procesu rekrutacji i przyjmowaniem kandydatów rozpoczynających naukę języka od podstaw.
2. Znikoma ilość prac rozwojowych w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla ocenianego kierunku studiów, wynikająca z niedawno wprowadzonej zmiany profilu kształcenia.

### **Dobre praktyki**

1. Realizacja wyrównawczego kursu „Sprawności zintegrowane” przygotowującego do egzaminów.
2. Wprowadzenie przedmiotu „Komunikacja interpersonalna”.

### **Zalecenia**

Jednostka powinna:

1. W przypadku efektu F\_U02 zapis „Posługuje się drugim językiem obcym na poziomie B2 według europejskiego systemu opisu kształcenia językowego” zmienić na: *posługuje się drugim językiem obcym na poziomie B1*, lub zweryfikować zasadach rekrutacji, tak by zapewniały dobór kandydatów o wstępnych kompetencjach pozwalających na osiągnięcie kierunkowych efektów kształcenia
2. Zwiększyć wysiłki pracowników jednostki w kierunku tworzenia w jednostce, prac rozwojowych w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla ocenianego kierunku studiów.

### **Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia**

- 2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia
- 2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia
- 2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2**

Kierunek *filologia* (profil praktyczny) oferuje studentom następujące specjalności: *język angielski – translatoryka, język niemiecki – translatoryka, język rosyjski – translatoryka*. W ich ramach studenci mają możliwość wyboru modułu zgodnego ze swoimi zainteresowaniami i preferencjami:

1. specjalność: *język angielski – translatoryka*, moduły: język angielski – tłumaczeniowy, język angielski w biznesie, dwujęzyczny – tłumaczeniowy
2. specjalność: *język niemiecki – translatoryka*, moduły: język niemiecki – tłumaczeniowy, język niemiecki w biznesie
3. specjalność: *język rosyjski – translatoryka*, moduły: język rosyjski – tłumaczeniowy, język rosyjski w biznesie.

Kształcenie na studiach stacjonarnych I stopnia na kierunku *Filologia* obejmuje sześć semestrów, przy czym dla ukończenia studiów niezależnie od wybranej specjalności należy zdobyć 180 punktów ECTS.

W ramach planu studiów wyodrębniono 5 grup przedmiotów (modułów zajęć): przedmioty podstawowe, kierunkowe, specjalnościowe, przedmioty do wyboru oraz moduł pod nazwą: *Inne wymagania* obejmujący dwa przedmioty: *komunikacja interpersonalna* (dla wszystkich specjalności) i w zależności od specjalności: *język klasyczny – łacina* (dla specjalności *język angielski – translatoryka*, *język niemiecki – translatoryka*), *język starocerkiewnosłowiański* (dla specjalności *język rosyjski – translatoryka*).

Moduły dydaktyczne, z wyłączeniem modułu *Inne wymagania* są wyodrębnione w ramach planu studiów poprawnie, ich wymiar godzinowy oraz nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów kształcenia dla danego modułu (liczba punktów ECTS) oszacowane prawidłowo. Wymieniony wyżej moduł *Inne wymagania* zarówno pod względem nazwy, jak też przedmiotów, które obejmuje nie jest poprawny. Dwa przedmioty, które zostały do niego włączone: *język klasyczny – łacina* oraz *język starocerkiewnosłowiański* - ich charakter zdecydowanie jest nieodpowiedni do profilu praktycznego, który realizuje kierunek *Filologia*. Drugi z przedmiotów zawartych w module *Inne wymagania: Komunikacja interpersonalna* jest jak najbardziej umotywowany i potrzebny, jednak jego lokalizacja powinna być inna – w module przedmiotów specjalnościowych.

Wątpliwości budzi też zamieszczenie w planie studiów specjalności *Język angielski – translatoryka*, moduł: *język angielski – dwujęzyczny – tłumaczeniowy* obok wiodącego języka angielskiego w wymiarze 615 godzin (PNJA) i drugiego języka do wyboru (niemieckiego lub rosyjskiego) w wymiarze 270 godzin w grupie przedmiotów do wyboru (przy czym jak wynika z Raportu samooceny: „W grupie przedmiotów do wyboru zawarte zostały przedmioty opracowane na zasadzie fakultatywnej. Każdy z nich jest obowiązkowy, ale realizacja poszczególnych treści programowych przebiega na zasadzie wyboru.”) również lektoratu języka obcego (z planu studiów nie wynika jakiego języka) w wymiarze 120 godzin. O ile lektorat języka obcego na innych specjalnościach jest umotywowany, to na tej wymienionej wyżej jest on zbędny i powoduje niepotrzebne obciążenie godzinowe planu studiów

Wymiar godzinowy, szacowany nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów kształcenia (mierzony liczbą punktów ECTS przyporządkowanych do programu) dla poszczególnych modułów i przedmiotów oraz sekwencja przedmiotów w planie studiów w większości przypadków właściwa. Jedynie w przypadku specjalności: *język niemiecki – translatoryka*, moduł: *język niemiecki – tłumaczeniowy* i specjalności: *język rosyjski – translatoryka*, moduł: *język rosyjski – tłumaczeniowy* w grupie przedmiotów specjalnościowych, tłumaczenia specjalistyczne: techniczne, prawnicze, medyczne, sądowe, ekonomiczne, materiałów promocyjnych przy tej samej liczbie godzin: 15 godzin, przedmioty mają różną liczbę punktów ECTS: od 1 ECTS do 2 ECTS, przy czym nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów kształcenia przewidzianych dla nich wydaje się być taki sam. Należałoby to ujednolicić.

Dobór oraz zróżnicowanie form zajęć dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, warsztaty, laboratoria i seminaria), jak i proporcja liczby godzin przypisanych poszczególnym formom nie budzi zastrzeżeń. Stosunkowo niska liczebność studentów w grupach ćwiczeniowych (ok. 15) sprzyja osiągnięciu zamierzonych efektów kształcenia i jest spójna z profilem kształcenia. Stosowane na zajęciach zróżnicowane metody dydaktyczne (wykład, prezentacja

multimedialna, dyskusja, praca ze studentem, burza mózgów, praca z podręcznikiem, praca w grupach, słowne objaśnienie, prezentacje, projekty indywidualne, symulacje laboratoryjne pomagają osiągać zamierzone efekty kształcenia na poszczególnych specjalnościach oraz właściwie skonstruowane programy studiów zapewniają możliwość osiągnięcia efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku, a także realizacji treści kształcenia w przewidzianym na to czasie.

Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, przewidziane programem studiów są prowadzone w warunkach właściwych dla działalności zawodowej.

Osiągnięcie efektów obejmujących umiejętności związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym jest możliwe dzięki trafnie dobranym, skutecznym i różnorodnym metodom kształcenia stosowanym przede wszystkim na zajęciach z przedmiotów specjalnościowych (zajęcia w pracowni komputerowej z dostępem do Internetu, praca samodzielna przy komputerze z zastosowaniem różnorodnych strategii wyszukiwawczych, dotyczących specjalistycznej terminologii oraz podstawowej wiedzy dziedzinowej niezbędnej w procesie przekładu tekstów; korzystanie z forów tłumaczy, korpusów języka polskiego i angielskiego, rosyjskiego, niemieckiego; nauka budowania zapytań w wyszukiwarkach typu PELCRA oraz kolokatorach takich jak HASK), porównywarek korpusowych, oraz słowników i innych źródeł dostępnych online; ćwiczenie umiejętności wyszukiwania tekstów paralelnych (np. kart informacyjnych leczenia szpitalnego, wyników badań laboratoryjnych, sprawozdań finansowych), na podstawie których możliwa jest ekstrakcja terminologii; praca studentów na edytorach tekstu, ćwiczenie umiejętności w zakresie edycji i adjustacji tekstu. Zaznajamianie z narzędziami CAT (programami do tłumaczenia wspomaganego komputerowo) dostępnymi bezpłatnie w Internecie (OmegaT) lub jako wersje próbne (MemoQ).

W trakcie przedmiotu *tłumaczenia ustne z elementami tłumaczenia symultanicznego* prowadzone są tłumaczenia m. in. w kabinach symultanicznych.

Realizacja poszczególnych specjalności związana jest z odbyciem praktyk zawodowych od 3 do 6 semestru studiów. W planach studiów każdej specjalności kierunku *filologia* praktyki zawodowe są umieszczone w module: *Do wyboru*. W ramach specjalności *język angielski – translatoryka*, *niemiecki – translatoryka*, *język rosyjski – translatoryka* studenci odbywają 480 godzin w ramach modułu tłumaczeniowego, natomiast w ramach modułu biznesowego z drugim językiem oraz dwujęzycznego jest to 360 godzin (język A) i 120 (język B).

Na kierunku są dwie osoby odpowiedzialne za praktyki zawodowe i czterech opiekunów praktyk na poszczególnych specjalnościach. Praktyki realizowane na wszystkich specjalnościach pozwalają na osiągnięcie efektów kształcenia zaplanowanych dla poszczególnych specjalności. Dobór miejsc praktyk, wymiar i termin realizacji w powiązaniu z zakładanymi efektami kształcenia nie budzi zastrzeżeń. Studenci poszczególnych specjalności kierunku *filologia* odbywają praktyki w zakresie realizowanych specjalności m.in. w: biurach tłumaczeń, przedsiębiorstwach transportowych, hotelach i pensjonatach, biurach targów międzynarodowych, biurach międzynarodowych firm produkcyjnych i handlowych, bankach, agencjach prasowych, agencjach samorządowych zajmujących się współpracą z zagranicą, agencjach międzynarodowych organizacji humanitarnych, kulturalnych, naukowych, agendach Unii Europejskiej, publicznych tłumaczy przysięgłych oraz tłumaczy prowadzących działalność gospodarczą. Za odbyte praktyki studentowi przysługuje 16 punktów ECTS, po 4 punkty na semestr, począwszy od semestru trzeciego.

Tematyka praktyk i zakres obowiązków studentów łączy się ściśle z wybraną specjalnością studiów, pozwalając na pozyskanie i utrwalenie umiejętności praktycznych niezbędnych w dalszej karierze zawodowej. Praktyki są zaliczane na podstawie zaświadczenia wydawanego przez pracodawcę bądź kierownika instytucji kultury. Przebieg praktyk jest dobrze monitorowany przez opiekunów praktyk i regulowany pod względem merytorycznym i formalnym przez dwie osoby odpowiedzialne za praktyki zawodowe na kierunku.

Zarówno miejsca praktyk, jak też ich wymiar oraz termin realizacji są trafne i zgodne z zakładanymi na kierunku efektami kształcenia oraz możliwością ich osiągnięcia przez studentów. Opiekunowie praktyk mają bezpośredni kontakt z pracodawcami, monitorują na bieżąco przebieg praktyk i oceniają ich rezultaty. Kierunek ma sporządzoną stosowną dokumentację, która pozwala na prawidłowe i zgodne z zakładanymi efektami kształcenia odbycie praktyk. Obejmuje ona dokumenty zawierające kryteria wyboru instytucji/przedsiębiorstwa do realizacji praktyk zawodowych, decyzję ostateczną wyboru miejsca praktyki, dziennik praktyk, wyciąg z dziennika praktyk, opinię pracodawcy, arkusz oceny dla opiekuna z ramienia uczelni, porozumienie w sprawie praktyk oraz informator dotyczący odbywania praktyk dla studenta. Cała procedura dotycząca odbywania praktyk na ocenianym kierunku jest prawidłowa i nie budzi zastrzeżeń.

Nie stwierdza się niezgodności harmonogramu zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku z zasadami higieny procesu nauczania. Jego organizacja umożliwi studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, lektoratach oraz zajęciach wychowania fizycznego, a także na organizowanie własnej pracy rozwojowej. Harmonogram przewiduje średnio do 8 godzin zajęć dziennie.

Na ocenianym kierunku nie są prowadzone regularne zajęcia dydaktyczne z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Sylabusy są redagowane z różnym stopniem szczegółowości i nie zawsze są zgodne z aktualnym stanem wiedzy oraz praktyką badawczą. Przy czym sylabusy z przedmiotów podstawowych, specjalnościowych i do wyboru nie wzbudzają zastrzeżeń, w przeciwieństwie do przedmiotów kierunkowych w tym w szczególności: Historia literatury rosyjskiej, Historia i odmiany języka (specjalność: język rosyjski – translatoryka). Pierwszy z nich ma wyraźnie zbyt rozbudowane treści programowe i wymaga uszczuplenia i zaktualizowania pod względem zawartości programowej, jak też doboru literatury przedmiotu. Drugi z wymienionych przedmiotów – Historia i odmiany języka, jest wyraźnie związany z profilem ogólnoakademickim, a nie praktycznym i można zastąpić go innym przedmiotem językoznawczym, który bardziej odwołuje się do współczesnego języka rosyjskiego, bardziej przydatnego w kształceniu zawodowym.

Treści programowe w zakresie znajomości języków obcych realizowane w ramach lektoratów uwzględniają specyfikę ocenianego kierunku, co wyraża się we wprowadzaniu specjalistycznej terminologii oraz przygotowaniu studentów na przykład do tłumaczenia tekstów naukowych.

Na podstawie analizy katalogu przedmiotów, sylabusów, wykazu zalecanej literatury oraz w wyniku hospitacji zajęć można skonkludować, że treści programowe realizowane na specjalnościach kierunku *Filologia* są na ogół kompleksowe, różnorodne i aktualne. Umożliwiają one osiągnięcie większości efektów kształcenia (z wyjątkiem osiągnięcia stopnia znajomości języka obcego na specjalnościach, na których studenci uczą się języka obcego od zera, gdzie możliwe jest osiągnięcie poziom znajomości języka B2, a nie C1).

Programy studiów kierunku *Filologia* uwzględniają moduły zajęć do wyboru w wymiarze przekraczającym 30% punktów ECTS, które student musi uzyskać, by otrzymać właściwe kwalifikacje. Składają się na nie moduły specjalizacyjne (specjalności), wykłady fakultatywne, drugi język, lektorat języka obcego, informatyka, wychowanie fizyczne, seminaria dyplomowe.

Wizytowana jednostka stosuje różnorodne formy zajęć dydaktycznych: wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, seminaria, warsztaty i ćwiczenia indywidualne, przy czym należy podkreślić, że wszystkie zajęcia odbywają się w niewielkich grupach, sprzyjających indywidualizacji procesu kształcenia. W wykładach i ćwiczeniach prowadzonych dla całych roczników uczestniczy, w zależności od specjalności, więcej niż 25 osób. Taka liczebność grup studenckich dla poszczególnych form zajęć pozwala na osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Na studiach I stopnia udział wykładów w stosunku do innych

form zajęć wynosi nie więcej niż 30% (zdecydowanie przeważają zajęcia ćwiczeniowe, laboratoria, seminaria). Harmonogram zajęć i usytuowanie siedziby jednostki umożliwiła studentom uczestniczenie w lektoratach oraz zajęciach wychowania fizycznego, pozwala też organizować własną pracę rozwojową.

W raporcie samooceny jednostka wskazała na ogólne zasady dotyczące stosowanych metod kształcenia i sposób powiązania ich z wybranymi kierunkowymi efektami kształcenia. Stosowane różnorodne metody (debata, dyskusja, praca w grupach, ćwiczenia projektowe, słowne objaśnienie, metoda analityczna, symulacja laboratoryjna, metody podające, problemowe, warsztatowe i ćwiczenia) wspomagają umiejętności językowe i zawodowe, motywując ich do pracy oraz sprzyjają osiągnięciu przez nich zakładanych efektów kształcenia. Studenci są nie tylko wprowadzani w działania rozwojowe pracowników kierunku, lecz także uczestniczą w nich aktywnie, samodzielnie podejmując i inicjując działania przygotowujące ich do działalności zawodowej i autonomiczności.

Opieka i wspieranie studentów w procesie uczenia się dokonuje się poprzez zapewnienie studentom indywidualnych kontaktów z wykładowcami poza zajęciami lub drogą mailową. Seminaria licencjackie są nastawione na realizację indywidualnych zainteresowań badawczych studenta. W przypadku studentów niepełnosprawnych ich potrzeby określane są w toku indywidualnych rozmów z wykładowcami, dyrekcją jednostki lub władzami PWSZ. Indywidualna organizacja studiów umożliwia także dostosowanie metod kształcenia do specyficznych potrzeb poszczególnych studentów niepełnosprawnych.

Studenci słabowidzący oraz z różnymi utrudnieniami ruchowymi (np. porażeniem mięśni) testy i egzaminy piszą na komputerze z odpowiednio zmodyfikowaną klawiaturą; czas na ich napisanie jest przedłużony lub testy zdawane są indywidualnie w dodatkowym terminie.

Zgodnie z Regulaminem Studiów dyrektor Instytutu na wniosek studenta będącego osobą niepełnosprawną może wyrazić zgodę na indywidualne warunki i tryb odbywania zajęć dydaktycznych na okres jednego roku.

Ważnym komponentem indywidualnego rozwoju studentów jest podnoszenie kompetencji społecznych z zakresu różnego rodzaju działań naukowych, zawodowych i społecznych, które są podejmowane w uczelni lub poza nią.

Stosowane metody kształcenia są odpowiednio dobrane do treści kształcenia i aktywizują ich do samodzielnej pracy, w trakcie zajęć stosowane są metody takie jak: wykłady, prezentacje multimedialne, dyskusja, burza mózgów, ćwiczenia praktyczne, praca w grupach, prezentacje, projekty indywidualne, a w trakcie zajęć tłumaczeniowych także symulacje laboratoryjne np. tłumaczenie ustne z elementami tłumaczenia symultanicznego). Dzięki niewielkim grupom prowadzący dostosowują metody kształcenia do indywidualnych potrzeb studentów.

Plan zajęć zorganizowany jest bardzo dobrze, zajęcia odbywają się od godzin porannych maksymalnie do godziny 15 bez większych przerw w ciągu dnia. W opinii studentów sekwencja zajęć jest odpowiednia, a przedmioty realizowane są w odpowiedniej kolejności.

W *Raporcie samooceny* jednostka w sposób właściwy określiła politykę jakości w zakresie sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów kształcenia, zarówno w formie prac etapowych, jak też wieńczącą edukację, pracę dyplomową.

Poziom osiągnięcia efektów kształcenia jest na bieżąco sprawdzany przez egzaminy pisemne lub ustne, zaliczenia, prace zaliczeniowe, kolokwia, testy, referaty, recenzje i prezentacje, udział w dyskusji, eseje. Umiejętności praktyczne weryfikowane są przez wykonywanie czynności przez studenta w warunkach symulowanych, przygotowanie tłumaczeń z języka polskiego na obcy i z języka obcego na język polski, wykonanie projektu. Umiejętności kognitywne, takie jak analiza, ocena, synteza są weryfikowane poprzez różnego rodzaju prace pisemne w studiowanych językach obcych. Weryfikacja kompetencji



społecznych odbywa się poprzez dyskusje, warsztaty, symulacje, obserwację bezpośrednią, udział w imprezach uczelnianych promujących kulturę.

W jednostce są ustalone zasady dyplomowania uwzględniające zakres tematyczny, sposób przeprowadzenia i zasady oceny egzaminu dyplomowego; zasady przygotowania i oceny prac dyplomowych, tj.: wymagania merytoryczne i formalne, które oceniają osoby pełniące funkcję promotora i recenzenta. Tematy prac dyplomowych, jak wynika z wrywkowego przeglądu tego rodzaju prac, są zgodne z kierunkiem i kompetencjami promotora.

Ewaluacji podlega również uczestnictwo w praktykach zawodowych. Opiekun praktyk dokonuje analizy zakładanych i uzyskanych efektów z realizacji praktyk, która obejmuje: monitorowanie przebiegu praktyk, w tym ich korelacji z kierunkiem studiów, właściwą organizację praktyk zharmonizowaną z procesem kształcenia, system kontroli praktyk i ich zaliczania, uwzględnienie przy zaliczaniu praktyk przez studenta oceny pracodawców. Z „Raportu podsumowującego praktyki studencie w roku akademickim 2015/2016” wynika, że zakres zadań wykonywanych przez praktykantów oraz planowane efekty kształcenia różniły się w zależności od rodzaju realizowanej praktyki.

Zaliczenie przedmiotu następuje, gdy wykładowca potwierdzi, że student osiągnął założone efekty kształcenia. Całościowa ocena stopnia osiągnięcia przez studenta założonych efektów kształcenia stanowi podstawę do wystawienia oceny z przedmiotu oceny końcowej. Oceny (również z praktyk zawodowych) mają formę wartościową, wynikającą z Regulaminu Studiów: 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5 oraz 5,0. Studenci wyróżniający się szczególnymi wynikami w nauce mogą otrzymać dyplom uznania od Rektora lub Dyrektora Instytutu. Otrzymane wyróżnienia wpisywane są do dokumentacji przebiegu studiów. Na wszystkich poziomach student otrzymuje informację zwrotną dotyczącą stopnia osiągnięcia przez niego efektów kształcenia wraz z konkretnymi wskazówkami.

Efekty kształcenia dokumentowane są w różnych formach (prace egzaminacyjne, częściowe itp.) i w wypełnionych dziennikach praktyk oraz sprawozdaniach z praktyk, a na zakończenie procesu kształcenia w pracach dyplomowych i protokołach egzaminów dyplomowych. Nauczyciele akademicy przechowują dokumentację w wersji papierowej (w katedrach) lub w wersji elektronicznej przez rok od zakończenia realizacji przedmiotu.

Studenci nabywają kompetencje badawcze pod kierunkiem opiekuna naukowego pracy licencjackiej (ocena na podstawie analizowanych prac, pisanych dotąd na profilu ogólnoakademickim). Tematyka i metodyka poszczególnych prac dyplomowych różni się w zależności od wybranej przez studenta specjalności, zainteresowań badawczych studenta oraz kompetencji badawczych prowadzącego seminarium. Rodzaje i tematyka prac etapowych oraz egzaminacyjnych są zróżnicowane w zależności od poziomu studiów. Są one zgodne z koncepcją kształcenia. Prace licencjackie w większym stopniu oparte są na istniejącej literaturze przedmiotu. Ze względu na profil studiów w wizytowanej jednostce, niektóre prace zaliczeniowe (pisane przez studentów kończących studia o profilu ogólnoakademickim) mają charakter kulturowo-społeczny.

Mała liczba studentów umożliwia ich wsparcie w procesie uczenia się w powiązaniu z diagnozowanym stopniem osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Za właściwe należy też uznać metody weryfikacji efektów kształcenia w zakresie nauczania języków obcych nie tylko w przypadku języka obcego jako specjalnościowego, ale również jako lektoratu. Za podsumowanie oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia odpowiada Instytutowa Komisja ds. Jakości Kształcenia oraz Uniwersytecka Komisja ds. Jakości Kształcenia.

Ze względu na stosunkowo niedużą liczbę pracowników jednostki, posiadających stopień naukowy, prace dyplomowe oceniane są przez pracowników posiadających tytuł magistra. W niektórych wypadkach jest to zasadne, jednak sugeruje się motywowanie pracowników do podejmowania trudu zdobycia kolejnych stopni i tytułów naukowych.

Przybyli licznie na spotkanie z ZO PKA absolwenci kierunku z różnych lat wyrazili swoje zadowolenie ze studiowania w tej jednostce, podkreślali wysoki stopień dbałości o jakość nauczania, ale również cenili życzliwość i pomoc ze strony wykładowców Instytutu i pracowników komórki administracyjnej ocenianej jednostki. W opinii ZO PKA tak liczne przybycie absolwentów na spotkanie jest dobrym obrazem ocenianej jednostki.

Stosowane metody sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia są adekwatne do stosowanych metod i treści kształcenia, a zasady oceniania są zapisane w sylabusach i studenci są z nimi zapoznawani. System oceniania jest im znany, zrozumiały i w ich ocenie jest obiektywny. Studenci spotykają się z następującymi formami weryfikacji: wypracowania, projekty indywidualne, prezentacje multimedialne, testy, różnorodne formy wypowiedzi np. list, sprawozdanie, streszczenie, recenzja oraz różnego rodzaju tłumaczenia z języka polskiego na obcy i odwrotnie. Oceny z zaliczeń i egzaminów publikowane są w systemie Wirtualnego Dziekanatu, a czas oczekiwania na informacje dotyczące wyników według studentów jest odpowiedni i nie przekracza 5 dni od dnia egzaminu. W opinii studentów sesja egzaminacyjna jest zorganizowana odpowiednio, terminy egzaminów ustalane są z koordynatorami modułów na początku semestru w porozumieniu z studentami.

Zasady dyplomowania odpowiadają zakładanym celom i efektom kształcenia. Określono także zasady uznawania efektów kształcenia zdobytych na innych wydziałach/uczelniach.

Opracowano procedury PEUS. Wszystkie informacje dotyczące zasad rekrutacji, uznawania efektów uczenia się w ramach szkolnictwa wyższego i poza nim, a także o zasadach dyplomowania dostępne są na stronach internetowych Uczelni.

Studenci wyrazili opinię, iż na studia przyjmowani są wszyscy chętni kandydaci, lecz nie powoduje to obniżenia poziomu kształcenia, gdyż na pierwszych semestrach prowadzone są zajęcia wyrównujące poziom z języka angielskiego, a drugi język nauczony jest od podstaw. kryteria rekrutacji na studia, są ogólnodostępne na stronie internetowej. Jednak w opinii ZO PKA ze względu na taką procedurę rekrutacji osiągnięcie odpowiednich poziomów znajomości języka nie jest do końca możliwe.

System wyboru promotora pracy dyplomowej działa odpowiednio, każdy student ma możliwość wyboru według własnej woli, pierwszeństwo mają studenci z najwyższą średnią z toku studiów, lecz w związku z mało licznymi rocznikami, nikt nie ma problemu z wyborem odpowiedniego promotora.

W celu trafnego modyfikowania procesu kształcenia adekwatnego do rynku pracy opracowano na podstawie ankietowanego badania (czerwiec-październik 2016) 40 absolwentów „Raport z badania losów absolwentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu. Analiza ankiety 2016,” z którego wynika, że na 10 zatrudnionych (9 w firmach prywatnych) 2 wykonuje pracę zgodnie z ukończonym kierunkiem, 5 częściowo, a 3 niezgodnie. Połowa z nich zatrudniona jest na zasadach umowy zlecenia lub umowy o dzieło, umowę na czas nieokreślony posiada tylko jedna osoba. 25 % respondentów twierdzi, że uczelnia przygotowała ich do wejścia na rynek pracy, a 43 %, że „raczej tak”. Absolwenci potwierdzają nabycie umiejętności praktycznych (20 osób tak, 18 osób raczej tak), ale w pytaniu dotyczącym zmiany w programie kształcenia proponują więcej zajęć praktycznych (czytanie, mówienie). Efektem tych działań było między innymi wprowadzenie nowych specjalności i przejście na profil praktyczny.

### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

Stosowane metody kształcenia są odpowiednio dobrane do treści kształcenia. Mała liczebność grup pozwala prowadzącym dostosowywać metody kształcenia do indywidualnych

potrzeb studentów. Organizacja planu zajęć jest odpowiednia, zajęcia odbywają się od godzin porannych maksymalnie do godziny 15, bez dłuższych przerw pomiędzy zajęciami. Studenci są zapoznawani z sylabusami na pierwszych zajęciach w semestrze, otrzymują informacje dotyczące treści kształcenia, zakładanych efektów kształcenia oraz form weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów kształcenia. Studenci są oceniani obiektywnie, a informację zwrotną dotyczącą oceny otrzymują w bardzo krótkim terminie. Dobrze rozwiązany jest system wyboru promotora pracy dyplomowej, który daje pierwszeństwo wyborowi osobom z najwyższą średnią. Podkreślenia wymaga dobrze zorganizowany system ewaluacji zajęć oraz system wsparcia osób z niepełnosprawnościami.

Korekty wymaga moduł *Inne wymagania*, oraz treści programowych, co szczegółowo opisane zostało w zaleceniach. Należy też zwrócić uwagę by prace licencyjne recenzowane były przez osoby posiadające co najmniej stopień doktora.

### **Dobre praktyki**

1. Do stosowanych dobrych praktyk należy coroczne przygotowanie folderu, w którym zamieszczane są zdjęcia tegorocznych absolwentów kierunku, które z dobrą rekomendacją rozsyłane są do potencjalnych pracodawców.
2. Dobrze przeprowadzana ewaluacja zajęć (w ankietyzacji bierze udział ok. 30 % studentów); wyniki ankiet są omawiane i ogłaszane na stronie internetowej.

### **Zalecenia**

Jednostka powinna:

1. Korekta modułu *Inne wymagania* zarówno pod względem nazwy, jak też przedmiotów (*język klasyczny – łacina* oraz *język starocerkiewnosłowiański* powinny być usunięte; przedmiot *Komunikacja interpersonalna* powinien znaleźć się w module przedmiotów specjalnościowych.
2. Korekta w planie studiów specjalności *Język angielski – translatoryka*, moduł: *język angielski – dwujęzyczny – tłumaczeniowy* dotycząca usunięcia lektoratu języka obcego.
3. Ujednolicenie punktów ECTS dla tłumaczeń specjalistycznych na specjalnościach: *język niemiecki – translatoryka*, moduł: *język niemiecki – tłumaczeniowy* i specjalności: *język rosyjski – translatoryka*, moduł: *język rosyjski – tłumaczeniowy*
4. Korekta treści programowych przedmiotu i literatury przedmiotu: Historia literatury rosyjskiej.
5. Usunięcie z programu studiów przedmiotu: Historia i odmiany języka (specjalność: język rosyjski – translatoryka) i zastąpienie go innym przedmiotem językoznawczym, który bardziej odwołuje się do współczesnego języka rosyjskiego i jest bardziej przydatny w kształceniu zawodowym.
6. Recenzje prac dyplomowych powinny być pisane przez osoby posiadające co najmniej stopień naukowy (Zalecenie należy wziąć pod uwagę zwłaszcza w odniesieniu do wprowadzanego profilu praktycznego, w ramach którego w chwili dokonywania oceny przez ZOPKA prace dyplomowe nie były jeszcze składane).

### **Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia**

- 3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia
- 3.2. Publiczny dostęp do informacji

### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3**

Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia (USZJK) wprowadzony został Uchwałą Senatu nr 32/2012 z dnia 27 kwietnia 2012 roku w sprawie Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nowym Sączu zmienionej Uchwałą Senatu nr 30/2014 z dnia 27 czerwca 2014. Nadzór nad jego funkcjonowaniem sprawuje Rektor Uczelni. Strukturę USZJK tworzy Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia, Instytutowe Komisje ds. Jakości Kształcenia oraz Pełnomocnik Rektora ds. jakości kształcenia. W działaniach projakościowych uczestniczą też Prorektor ds. studenckich i kształcenia oraz Prorektor ds. nauki, rozwoju i współpracy, którzy składają coroczne sprawozdania i plany działań, a także Dyrektorzy Instytutu zobligowani do opracowania Planu działań naprawczych w oparciu o raport samooceny i wskazówki pełnomocnika Rektora ds. jakości kształcenia.

Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia w założeniu obejmuje 12 elementów:

- 1) Monitorowanie kwalifikacji nauczycieli akademickich i warunków ich rozwoju.
- 2) Ocena jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych.
- 3) Monitorowanie warunków kształcenia.
- 4) Monitorowanie i doskonalenie programów kształcenia.
- 5) Weryfikację zakładanych efektów kształcenia.
- 6) Ocena dostępności informacji na temat kształcenia.
- 7) Ocena mobilności studentów.
- 8) Badanie absolwentów Uczelni.
- 9) Ocena aktywności naukowo-badawczej jednostki.
- 10) Ocena funkcjonowania Biura Karier.
- 11) Zapobieganie zjawiskom nieprawidłowym.
- 12) Procedury wdrażania planów naprawczych.

Do ww. obszarów opracowane zostały podpunkty wskazujące szczegółowe kwestie do analizy, cele, narzędzia weryfikacji i wskazano podmioty odpowiedzialne. Ponadto opracowano cały szereg procedur wraz z wzorami dokumentów, które służą do ich realizacji, np. oceny programu kształcenia przez nauczycieli, badania losów absolwentów czy oceny zajęć przez studentów. W praktyce realizowane są one w różnym stopniu i nie wszystkie obszary badane są udoskonalane tak szczegółowo, jak opisano to w procedurach.

Przedstawiony podczas spotkania ZO PKA z Instytutową Komisją ds. Jakości Kształcenia proces projektowania programu kształcenia rozpoczyna się pracą nieformalnej grupy nauczycieli akademickich, głównie kierowników zakładów nad projektem programu, który następnie przedstawiany jest Radzie Instytutu. Po zatwierdzeniu przez Radę Instytutu, projekt przesyłany jest do Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia i po pozytywnym zaopiniowaniu trafia do porządku obrad Senatu. Interesariusze zewnętrzni mogą na bieżąco kształtować program oraz zakładane efekty kształcenia poprzez ustne informacje przekazywane opiekunom praktyk, pisemne informacje po zakończeniu praktyk (w „Dzienniku...” opisanie efektów kształcenia w podziale na: wiedzę, umiejętności, kompetencje społeczne) czy zgłoszenie nowych efektów kształcenia. Przy analizie programów uwzględniane są przez Uczelnię, trendy na rynku, szczególnie opracowywany przez Wojewódzki Urząd Pracy tzw. Barometr Zawodów. Spotkania z interesariuszami nie są organizowane, pisemne uwagi dot. programu czy efektów kształcenia zawierające jakieś propozycje czy sugestie nie wpływają. Pojawiła się jedna uwaga od praktykodawców dotycząca nieradzenia sobie przez studentów ze współpracą w grupie, odnalezieniem się w środowisku zakładu pracy i dlatego Władze Instytutu wprowadziły do programu kształcenia przedmiot *Komunikacja Interpersonalna*.

Podstawowym narzędziem stosowanym w Uczelni do monitorowania jakości kształcenia są raporty samooceny opracowywane rokrocznie przez Instytutowe Komisje ds. Jakości Kształcenia dla każdego kierunku na podstawie przeprowadzonego audytu wewnętrznego i

przedkładane Uczelnianemu Zespołowi ds. Jakości Kształcenia. Dyrektor Instytutu zobowiązany jest do sporządzania planu działań naprawczych na podstawie otrzymanego raportu samooceny dla kierunku. Ponadto pełnomocnik Rektora ds. jakości kształcenia sporządza coroczne sprawozdanie z działalności USZJK, w którym zawarte są rekomendacje i wskazówki dla komisji instytutowych.

Monitorowanie i doskonalenia programów kształcenia jest jednym z elementów audytu wewnętrznego na kierunku studiów. Zgodnie z założeniami USZJK obejmuje następujące kwestie:

- a) Badanie zgodności kierunków i programu kształcenia z misją Uczelni.
- b) Badanie odniesienia efektów kształcenia do Krajowych Ram kwalifikacji.
- c) Badanie zgodności koncepcji kształcenia z celami określonymi w strategii Uczelni.
- d) Badanie zgodności efektów kształcenia z koncepcją rozwoju kierunku.
- e) Badanie zgodności kart przedmiotów (syllabusów) z uczelnianym wzorcem karty przedmiotu/modułu.
- f) Poprawne przypisywanie punktów ECTS do przedmiotów/modułów kształcenia.
- g) Badanie studentów w zakresie obciążenia pracą własną (godziny i ECTS).
- h) Uczestnictwo interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w określaniu efektów kształcenia, w tym udział pracodawców i innych przedstawicieli rynku pracy w określaniu efektów kształcenia (dostosowywanie efektów kształcenia do potrzeb rynku pracy).
- i) Udział pracodawców i innych przedstawicieli rynku pracy w ocenie efektów kształcenia (badanie pracodawców zatrudniających absolwentów Uczelni).
- j) Współpraca Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym.
- k) Wykorzystywanie wzorców międzynarodowych przy opracowywaniu programu studiów.
- l) Pozyskiwanie opinii o praktykantach w zakresie efektów kształcenia od podmiotów przyjmujących studentów na praktyki.
- m) Wykorzystywanie efektów prac konwentu Uczelni w doskonaleniu programów nauczania.
- n) Badanie perspektywy rozwoju jednostki (cykliczna analiza SWOT).
- o) Cykliczne doskonalenie strategii rozwoju Uczelni.

Ponadto elementy monitorowania i doskonalenia programu kształcenia obecne są również w innych obszarach USZJK, np.

- i) Badanie sprawdzalności zdefiniowanych efektów kształcenia w ramach weryfikacji zakładanych efektów kształcenia;
- ii) Ocena programu kształcenia przez absolwentów po zakończeniu studiów w ramach Badania absolwentów Uczelni.

Dokonana podczas wizytacji analiza funkcjonowania tak zaprojektowanego systemu monitorowania programu kształcenia wykazała rozdźwięk pomiędzy założeniami i procedurami a stanem rzeczywistym, mimo iż zakres danych poddawanych analizie jest bardzo duży. Zanim powstanie raport samooceny, wewnętrzny audyt przeprowadzany na kierunku obejmuje sporządzanie raportów dotyczących poszczególnych kwestii jednostkowych, m.in. raport roczny z analizy organizacji przebiegu egzaminów dyplomowych, raport z analizy archiwizacji próbek prac studentów w celu weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, raport z ankietyzacji przeprowadzanej wśród studentów, raport z badania losów zawodowych absolwentów, sprawozdanie z oceny jakości prac dyplomowych (na podstawie oceny przykładowych prac dyplomowych z każdej specjalności), raport roczny z analizy struktury ocen, raport podsumowujący praktyki studenckie. Ponadto kierownicy zakładów weryfikują karty przedmiotów i w razie zastrzeżeń odsyłają nauczycielom do poprawy przed akceptacją.

Tak szeroko zakrojone analizy i raportowanie nie znajduje jednak odzwierciedlenia w raporcie samooceny będącym efektem wszystkich tych procedur przedkładanym Uczelnianemu

Zespołowi ds. jakości kształcenia, Dyrekcji Instytutu Języków Obcych, a porównawczo również pozostałych, a przynajmniej nie w części dotyczącej przeglądu programu kształcenia. Jest to istotne, ponieważ na podstawie raportu samooceny opracowywany jest przez Dyrektora Instytutu Plan działań naprawczych. Przyczyną takiego stanu rzeczy może być postrzeganie tego narzędzia jako zbyt rozbudowanej i zbędnej biurokracji przez osoby go tworzące. W tym miejscu należy wskazać i negatywnie ocenić fakt, że przewodniczącym IKJK jest Wicedyrektor Instytutu. Skupienie w rękach tych samych osób funkcji decyzyjnych oraz kontrolnych ma negatywny wpływ na weryfikację programu kształcenia. Pełnomocnik Rektora ds. jakości kształcenia zapewnił na spotkaniu z ZO PKA, że do przyszłego roku akademickiego takie połączenie funkcji nie będzie możliwe wskutek nowelizacji USZJK, co należy ocenić pozytywnie. Dodał jednak również, że przewodniczącym IKJK będzie wybierał Rektor spośród jej członków. Takie narzucanie przewodnictwa należy ocenić negatywnie jako zbyt daleko idącą ingerencję w prace tego ciała kolegialnego.

Ponadto członkowie Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (IKJK) wskazali podczas spotkania z ZO PKA, że są zbyt obciążeni nadmiernie rozbudowaną biurokracją i wynikającymi z tego obowiązkami związanymi z ich funkcją w tym ciele kolegialnym. Z przedstawionej podczas spotkania dokumentacji wynika, że na jednym z pierwszych posiedzeń w poprzednim roku akademickich komisja dokonała podziału zadań pomiędzy swoich członków i przydział ten utrzymała w kolejnym, tj. obecnym roku akademickim. Zgodnie z tym przydziałem każdy z członków komisji – z wyjątkiem przedstawiciela studentów – otrzymał swoje zadanie. Przewodnicząca komisji, pełniąca jednocześnie funkcję wicedyrektora Instytutu odpowiedzialna jest za przegląd programu kształcenia i dorobku naukowego pracowników, inny członek odpowiada przykładowo za analizę studenckich ankiet oceny zajęć dydaktycznych, a jeszcze inny za analizę hospitacji zajęć dydaktycznych.

Kolejne spostrzeżenie członków IKJK dotyczy tego, że co roku wywierana jest na nich presja ze strony władz Uczelni i pełnomocnika Rektora ds. jakości kształcenia do dokonywania analizy programu i oczekuje się od nich działań doskonalących, mimo, iż ich zdaniem program kształcenia na ocenianym kierunku tego nie wymaga. Takie stanowisko prezentowane jest zresztą od kilku lat, gdyż w raportach samooceny jednostka nie wykazuje żadnych zmian programu kształcenia od roku akademickiego 2014/2015.

W latach wcześniejszych raporty samooceny w ramach prac Komisji ds. Jakości Kształcenia, były bardziej rozbudowane i szczegółowe, obejmowały część wspólną dla instytutu i szczegółową dla kierunku. W roku 2013/2014 Senat Uczelni podjął decyzję o zamknięciu specjalności nauczycielskich z uwagi na niewielkie zainteresowanie kandydatów. Po analizie raportu z badań losów zawodowych absolwentów Rada Instytutu opracowała plany i programy modułów w zakresie specjalności translatorycznych.

Raporty samooceny z ostatnich dwóch lat są nieco uproszczone, jednolite, tj. bez podziału na część ogólnoinstytutową i kierunkową. Wynika z nich, że po wprowadzeniu nowych specjalności i modułów program kształcenia nie jest aktualizowany, gdyż wszelkie jego analizy zarówno na podstawie oceny dokonanej przez nauczycieli akademickich, podmiotów przyjmujących studentów na praktyki i absolwentów nie wykazują takiej koniczności. Jednocześnie jednak na spotkaniu z ZO PKA z autorami raportu samooceny okazuje się, że Władze Instytutu oraz kierownicy Zakładów negatywnie oceniają obecność w programie kształcenia łaciny i języka starocerkiewnosłowiańskiego, gdyż uważają, że przypisane do tych przedmiotów punkty ECTS mogłyby zostać lepiej wykorzystane. Wbrew tym obserwacjom kształcenie w ramach tych przedmiotów jest kontynuowane wobec braku zewnętrznej sugestii do ich usunięcia.

Ponadto z rozmowy z członkami IKJK wynika, że pracodawcy i podmioty przyjmujące studentów nie byli badani na tę okoliczność zgłaszania uwag do procesu kształcenia w jakiś zorganizowany sposób. Zgłaszane, pojedyncze uwagi były jednak brane pod uwagę. Również

przedstawiciel studentów będący członkiem komisji nie uczestniczy w przeglądzie programu kształcenia.

Z rozmów ZO PKA z Władzami i nauczycielami wynika, że studenci nie są badani na okoliczność obciążenia pracą pod względem godzin i punktów ECTS, mimo, iż jest to ujęte w opisie USZJK. Jest to też o tyle istotne, że liczba godzin w planach studiów na poszczególnych specjalnościach jest naprawdę duża, a Władze zasygnalizowały problem z przypisaniem punktacji ECTS po zmianie profilu na praktyczny, kiedy zostały zobligowane do ograniczenia się do równo 180 punktów. Co więcej, analiza sposobu przypisania punktów ECTS do przedmiotów wzbudziła zastrzeżenia ekspertów merytorycznych ZO PKA. Problem ten jest poniekąd konsekwencją braku decyzji o wyeliminowaniu przedmiotów zbędnych. W efekcie zamiast zastąpienia ich przedmiotami koniecznymi np. kursami wyrównawczymi z uwagi na zauważalne obniżanie się poziomu kandydatów, nowe potrzebne przedmioty zostały po prostu dodane do programu rozszerzając go i zwiększając liczbę godzin zajęć. Samo wprowadzenie kursów wyrównawczych należy natomiast ocenić pozytywnie, podobnie jak wprowadzenie przedmiotu Sprawności zintegrowane wskutek obserwacji problemów u studentów z praktycznymi umiejętnościami językowymi.

Analiza SWOT jednostki, o której mowa wyżej nie jest przeprowadzana cyklicznie. Jak wynika z raportów samooceny ostatnia odbyła się w roku akademickim 2012/2013. Kwestia dostosowania programu kształcenia do planów rozwoju kierunku, jednostki i Uczelni, do misji i strategii Uczelni nie jest badana. Podczas spotkania ZO PKA z osobami odpowiedzialnymi z System Zapewniania Jakości w Instytucie przedstawiony została teza, że Instytut wcale nie chciał zmiany na profil praktyczny, a zostało mu to niejako narzucone w związku z ogólną tendencją na Uczelni.

Zastrzeżenia mogą też budzić poszczególne raporty tematyczne, jak np. podsumowanie ankiety studenckiej. W podsumowaniu jednej z edycji zawarto informację, że oceny są wysokie i nie ma potrzeby przeprowadzania rozmów z pracownikami, podczas gdy jeden z nauczycieli miał relatywnie niską ocenę oraz ponad dwie strony negatywnych komentarzy od studentów i sytuacja taka w jego przypadku powtarza się co semestr. Władze Instytutu wskazały, że problem z tym nauczycielem jest nierozwiązywalny na poziomie Instytutu, gdyż jest on objęty ochroną przedemerytalną. W miarę możliwości przydzielają mu jednak mniej istotne i łatwiejsze przedmioty, przeprowadzają rozmowy dyscyplinujące.

W kwestii osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia wypowiadają się w opracowanej w ramach jednej z procedur ankiecie nauczyciele akademicki, a studenci nie są poddawani badaniu w tym zakresie. W kwestii ankiety studenckiej oceny zajęć i nauczycieli akademickich członkowie IKJK wyrazili pogląd, że nie można traktować jej często jako miarodajnej, a zgodnie z informacją uzyskaną od Pełnomocnika Rektora ds. jakości kształcenia stanowi ona 30% oceny okresowej nauczyciela. Na brak rzetelności w oceni studenckiej może mieć wpływ fakt, iż ankieta jest obowiązkowa, tzn. w systemie można ją pominąć tylko określoną liczbę razy, a po wyczerpaniu tego limitu wypełnienie ankiety jest konieczne by korzystać w pełni z systemu Wirtualny Dziekanat. Takie rozwiązanie należy ocenić negatywnie jako stwarzające duże ryzyko zafałszowania wyników.

Członkowie IKJK podczas spotkania z ZO PKA mieli trudności ze wskazaniem przykładów konkretnych działań naprawczych lub doskonalących podjętych w ramach USZJK. Mimo, iż dostrzegają oni pozytywny wpływ realizowanych procedur jako umożliwiających refleksję nad własną pracą nauczycieli akademickich, np. autoanalizę w zakresie osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia, to jednak w ich opinii system jest wciąż zbyt rozbudowany. Zmiany proponowane od przyszłego roku akademickiego idą właśnie w kierunku ograniczenia liczby procedur i biurokracji oraz skupienie się na projektowaniu i monitorowaniu programu kształcenia, co należy ocenić pozytywnie.

W kwestii publicznego dostępu do informacji o procesie kształcenia wskazać należy, że jest on realizowany na ocenianym kierunku w sposób pełny. Na stronie internetowej Uczelni można znaleźć podstawowe dane o Uczelni, instytutach, akty prawne, zasady rekrutacji, informacje o konferencjach naukowych i innych wydarzeniach. Publikowane są także obszerne dane na temat jakości kształcenia obejmujące opis Uczelnianego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia, procedury, harmonogramy, roczne sprawozdania Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia oraz – co warto podkreślić – pytania i odpowiedzi wyjaśniające ideę i cel działań projakościowych. W zakładce dla studenta dostępne są informacje związane z pomocą materialną, ogłoszenia w sprawie systemu pożyczek i kredytów studenckich, pomocy psychologicznej, Uczelnianej Rady Samorządu Studentów, systemu antyplagiatowego. Na stronie internetowej Instytutu Języków Obcych student ma dostęp do efektów kształcenia oraz planów studiów dla poszczególnych roczników, specjalności i modułów kształcenia. Sylabusy dostępne są dla studentów i pracowników po zalogowaniu do Wirtualnego Dziekanatu.

Uczelnia oraz Instytut zapewniają kompleksowy dostęp do aktualnych informacji poprzez nie tylko stronę internetową, ale też fanpage na portalu facebook, gdzie można odnaleźć wszystkie niezbędne wiadomości dotyczące studiów w uczelni, takie jak m.in.: aktualne regulaminy i akty prawne, ogłoszenia, plany zajęć, sylabusy, informacje o rekrutacji, wymianach międzynarodowych i pomocy psychologicznej. Studenci wyrazili opinię, iż wszystkie niezbędne informacje są łatwe do odnalezienia oraz aktualne.

### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

Zakres informacji wykorzystywanych w projektowaniu programu kształcenia nie jest odpowiednio szeroki. Z kolei zakres danych i ich źródła uwzględniane przy monitorowaniu programu kształcenia jest w założeniu USZJK bardzo szeroki i kompleksowy, jednakże z uwagi na niedoskonałe zastosowanie opracowanych procedur w praktyce, jego potencjał nie jest w pełni wykorzystany. System nie jest w konsekwencji na tyle skuteczny by właściwie zdiagnozować i wyeliminować niedoskonałości programu kształcenia, które są jednak dostrzegane przez Władze Instytutu czy nauczycieli akademickich. Wobec czego należy uznać, że proces monitorowania programu i efektów kształcenia nie jest kompleksowy. Co więcej, podczas spotkania z ZO PKA członkowie IKJK mieli duży problem ze wskazaniem działań naprawczych wdrożonych w wyniku zastosowania procedur USZJK, co świadczy o rozejściu się wypełnianych procedur i raportów a rzeczywistą ewaluacją jakości programu kształcenia

### **Zalecenia**

Jednostka powinna:

1. Włączyć studentów w proces monitorowania i przeglądu programu kształcenia i zapewnienia takiej organizacji pracy IKJK, by przeglądem programu nie zajmowała się tylko jedna osoba. Osoba z grona władz Instytutu nie powinna też pracować w ramach Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia.
2. Urealnić stosowane procedury i badania – tj. zawieranie w raportach dotyczących poszczególnych aspektów kształcenia wniosków odzwierciedlających przebieg badania – dotyczy to np. raportu a ankiety studenckiej.
3. Poddać studentów samocenie w kwestii obciążenia pracą pod kątem liczby godzin i punktów ECTS przypisanych do przedmiotów, oraz zastosować dobrowolny charakter w odniesieniu do ankiet oceny.
4. Kontynuować wdrażanie działań mających na celu utrzymywanie poziomu, mimo obniżania się poziomu kandydatów, poprzez kursy wyrównujące czy dodatkowe przedmioty do praktycznej nauki języka, jak Sprawności zintegrowane, jednakże w sposób uwzględniający



ogólne obciążenie studenta pracą, tj. nie poprzez rozszerzanie programu, a jego modyfikacje (zastępowanie przedmiotów zbędnych przydatnymi).

#### **Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia**

4.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne kadry

4.2. Obsada zajęć dydaktycznych

4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

#### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4**

Liczba i dorobek naukowy oraz kompetencje dydaktyczne i doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią nauczycieli akademickich w liczbie 41 zatrudnionych w PWSZ w Nowym Sączu, w tym minimum kadrowego ocenianej jednostki oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami, a także realizowana w jednostce polityka kadrowa zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiąganie przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Na kierunku *Filologia* zajęcia prowadzi 3 pracowników samodzielnych, 9 doktorów oraz 29 magistrów. Spośród tej ostatniej grupy pracowniczej większość osób zatrudnionych posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, związane z umiejętnościami odnoszącymi się do efektów kształcenia przyjętych dla kierunku *filologia*. Kilku z nich zdobyło doświadczenie jako tłumacze przysięgli. Kilku wykładowców ukończyło studia podyplomowe w zakresie tłumaczeń. Znaczna część kadry dydaktycznej uczestniczy w szkoleniach i warsztatach doskonalących ich kompetencje językowe. Profil naukowy oraz doświadczenie zawodowe kadry jest adekwatne do celów, treści merytorycznych właściwych dla kierunku i pozwala na założenie, że ich praca ze studentami - ich wiedza i umiejętności filologiczne - będzie prowadziła do uzyskania przez tych ostatnich zakładanych na kierunku „filologia” efektów kształcenia.

Zgodnie z profilem praktycznym kierunku *filologia* zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym przewidziane w programie studiów na poszczególnych specjalnościach są prowadzone przez osoby, z których większość posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią, odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć.

Dorobek kadry jest zadowalający. Pracownicy publikują swoje prace badawcze zarówno w Polsce jak i zagranicą. Struktura zatrudnienia, z zachowaniem równowagi pomiędzy pionem językoznawczym i literaturoznawczym, jest zgodna z koncepcją wszechstronnego kształcenia z uwzględnieniem kompetencji językowych, wiedzy i umiejętności językoznawczych, kulturoznawczych i literaturoznawczych. Hospitacje zajęć pod czas wizytacji potwierdziły wysokie kompetencje dydaktyczne pracowników, ich duże zaangażowanie w przekazywanie wiedzy oraz interaktywny charakter zajęć aktywizujący studentów do udziału w dyskusjach, w rozwiązywaniu problemów i zachęcający ich do współpracy w grupie. Należy podkreślić, że podczas spotkań przeprowadzonych w trakcie wizytacji, zarówno kadra kierownicza jak i pracownicy bardzo wysoko ocenili zaangażowanie w zajęcia. Liczebność grup również stwarza warunki do bezpośredniego kontaktu na styku prowadzący – student, do zindywidualizowania podejścia do studenta oraz możliwość aktywizowania grupy, czyli na czynniki określające jakość kształcenia.

Zajęcia na kierunku *Filologia* obsadzone są zgodnie z dorobkiem naukowym i kompetencjami dydaktycznymi oraz doświadczeniem zawodowym wykładowców. Tym

samym obsadą zajęć jest prawidłowa. Wszyscy nauczyciele zatrudnieni w Instytucie na umowę o pracę wchodzący w skład minimum kadrowego, mają dorobek w zakresie co najmniej jednej z dyscyplin, do których odnoszą się efekty kształcenia i prowadzą zajęcia, często o charakterze autorskim, zgodnie ze swoim dorobkiem naukowym i kompetencjami. Odbyte hospitacje pozwalają na stwierdzenie, że umiejętności dydaktyczne hospitowanych osób są odpowiednie. Hospitacje wykazały, że zajęcia są tematycznie zgodne z opisami przedmiotu, właściwie dobrano metody pracy oraz materiały dydaktyczne. Kadra prowadziła ze studentami konwersacje w języku specjalności, sama wykazując wysokie kompetencje językowe i merytoryczne. Zajęcia z praktycznej nauki języków obcych prowadzone są również przez rodzimych użytkowników języka (native speakers). Nie stwierdzono nieprawidłowości w obsadzie zajęć, chociaż zauważyć należy fakt prowadzenia wykładów przez magistrów. Są to jednak przypadki sporadyczne. Prowadzenie wykładów przez osoby z tytułem doktora następuje jedynie po uzyskaniu zgody Rektora Jednostki po zasięgnięciu przez niego opinii Senatu.

ZO PKA stwierdza, że oceniana jednostka dba o prawidłowy dobór kadry, stwarza warunki motywujące do rozpoznawania potrzeb rozwojowych i wszechstronnego doskonalenia kadry oraz zapewnia jej stały rozwój. Priorytetem w polityce kadrowej kierunku *Filologia* jest zapewnienie warunków sprzyjających jakości kształcenia i prawidłowej realizacji zakładanych efektów kształcenia. Instrumentem motywującym do twórczego rozwoju, zarówno naukowego jak i w zakresie doboru metod dydaktycznych jest zatrudnianie większości wykładowców na czas nieokreślony. Sam proces zatrudniania pracowników odbywa się na podstawie konkursu, który umożliwia szczegółową analizę kandydata i jego kompetencji, Analiza taka obejmuje nie tylko wiedzę i umiejętności potwierdzone dyplomami, ale również doświadczenie zawodowe, gotowość do prac organizacyjnych i promocyjnych na rzecz ocenianej Jednostki. Świadoma faktu prowadzenia kierunku o profilu praktycznym Jednostka zwraca uwagę na praktyczne doświadczenie zdobyte poza Uczelnią. Jednostka prowadzi kompleksową ocenę jakości kadry uwzględniając jej osiągnięcia dydaktyczne. Ponadto w procesie doskonalenia kadry wykorzystuje wyniki oceny okresowej, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów. Ocena przeprowadzana jest co dwa lata i obejmuje takie kryteria jak rozwój naukowy, a w przypadku kadry z tytułem magistra doskonalenie warsztatu pracy. Stawiając takie wymagania Jednostka stymuluje pracowników do podnoszenia kwalifikacji poprzez udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach oraz do publikacji wyników swojej pracy. Podobną rolę spełniają ankiety studenckie. Ich wyniki stanowią podstawę ewentualnej procedury naprawczej. Jednostka wprowadziła również system nagród za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne. Dobrą praktyką jest możliwość składania przez pracowników wniosków o przyznanie stypendium z Własnego Funduszu Stypendialnego. Jednostka dofinansowuje ponadto prace badawcze. Sposób przyznawania grantów nie jest uznaniowy a regulują go przepisy wewnętrzne Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu. Pracownicy otrzymują ponadto wsparcie w podnoszeniu kwalifikacji poprzez możliwość uczestnictwa w szkoleniach, warsztatach, studiach podyplomowych oraz kursach i szkoleniach w zakresie obsługi infrastruktury dydaktycznej.

Studenci mają możliwość oceny nauczycieli akademickich poprzez ankiety przeprowadzane pod koniec każdego semestru. Wyniki z ankiet studenckich mają wpływ na ocenę okresową pracownika przynajmniej na poziomie 30% całościowej oceny. Studenci wyrazili bardzo pozytywne opinie dotyczące kadry naukowej, z którą odbywają zajęcia. Podkreślili doświadczenie oraz dobre przygotowanie do prowadzenia zajęć z uwzględnieniem elementów praktycznych. Dobry kontakt studentów z wykładowcami zauważalny był w czasie pobytu ZO PKA w ocenianej jednostce.

## **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

Kadra charakteryzuje się bogatym i znaczącym merytorycznie dorobkiem naukowym. Występuje duża korelacja pomiędzy dydaktyką, badaniami naukowymi i praktycznym doświadczeniem zdobytym poza Jednostką. Polityka kadrowa sprzyja rozwojowi pracowników i stymuluje ich do twórczych działań. Pracownikom gwarantowane jest różnorakie wsparcie finansowe uzależnione od aktywności naukowej i innowacyjności dydaktycznej pracowników.

Studenci mają możliwość oceny nauczycieli akademickich poprzez ankiety przeprowadzane pod koniec każdego semestru. W ich opinii system funkcjonuje sprawnie a ich wnioski są brane pod uwagę. Wyniki z ankiet studenckich mają wpływ na ocenę okresową pracownika.

## **Dobre praktyki**

1. Możliwość składania przez pracowników wniosków o przyznanie stypendium z Własnego Funduszu Stypendialnego. Wspieranie młodych naukowców i stymulowanie ich rozwoju.

## **Zalecenia**

Jednostka powinna:

1. Zwrócić szczególną uwagę na efektywność pracy wykładowców szczególnie nisko ocenianych w ankietach. Zwłaszcza gdy ocena ta jest systematycznie powtarzana w kolejnych ocenach.

## **Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia**

### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5**

PWSZ w Nowym Sączu współpracuje w sposób sformalizowany z otoczeniem społeczno-gospodarczym m.in. na podstawie porozumień zawartych z firmami (np. biuro Tłumaczeń meritum – Nowy Sącz, przedsiębiorstwo Usługowo-Spedycyjne EMPOL TRANSPORT – Tylmanowa). Procedurę regulują też wewnętrzne dokumenty uczelni (np. Uchwała Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu Nr 4/2015 z dnia 20 lutego 2015 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu studiów, Zarządzeniem Nr 5/2016 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie prowadzenia „Regulaminu studenckich praktyk zawodowych w Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu Nr 34/2016 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu z dnia 20 maja 2016 r. w sprawie określenia warunków zwalniania studentów z obowiązku odbywania praktyki zawodowej).

W opracowaniu wewnątrzuczelnianym pt. „Charakterystyka profilu działalności instytucji współpracujących z Instytutem Języków Obcych PWSZ w ramach praktyk zawodowych” dokonano podziału 37 współpracujących firm według Polskiej Klasyfikacji Działalności ([www.pkd.pl](http://www.pkd.pl)). Przedsiębiorstwa przypisano różnym klasom, zgodnie ze specyfikacją działalności:

- Klasa C. Przetwórstwo przemysłowe.
- Klasa H. Transport i gospodarka magazynowa 12 instytucji.
- Klasa R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją 4 instytucji.

- Klasa N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (organizatorzy turystyki).
- Klasa O. Administracja publiczna i obrona narodowa 1 instytucja.
- Klasa Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna 1 instytucja.

Studenci realizują praktyki w firmach i instytucjach o różnych profilach działalności, 80% z nich stanowią małe i średnie prywatne firmy (dominują biura tłumaczeń, w tym tłumacze przysięgłych i hotele oraz firmy transportowe). Filolog praktycznie przygotowany do wykonywania zawodu może zatem szukać pracy w różnych sektorach gospodarki i życia społecznego.

Pracodawcy studentów odbywających praktyki translatorskie nie zgłosili propozycji zmiany efektów kształcenia, a czas praktyki określili jako wystarczające (praktyki zawodowe na kierunku Filologia specjalność język angielski – translatoryka, język niemiecki – translatoryka, język rosyjski – translatoryka (profil ogólnoakademicki)

Zgodnie z „Regulaminem studenckich praktyk zawodowych w PWSZ w Nowym Sączu” realizacja praktyk przebiega na podstawie porozumienia zawartego między interesariuszem zewnętrznym a uczelnią. Zawiera podstawę prawną realizacji praktyki, program zobowiązania uczelni i pracodawcy oraz czas trwania. Za właściwy przebieg praktyk odpowiadają opiekunowie (przedstawiciele uczelni, po jednym do każdej specjalności językowej: angielski, niemiecki, rosyjski), którzy przygotowują studentów do zadań praktycznych, hospitują zajęcia, kontrolują dokumentację, ale przede wszystkim pomagają studentom sprawdzając, wspólnie ustalając wersję ostateczną (przykładowe teksty tłumaczone podczas praktyk, poprawione przez opiekuna są dołączone do wielu dzienników praktyk). Opiekunowie przygotowują informację o przebiegu praktyki ze szczególnym uwzględnieniem form (zajęcia laboratoryjne, zajęcia terenowe, wyjazdy dydaktyczne, obozy naukowe, wyjazdy zagraniczne). Realizowane są dwa rodzaje praktyk: śródroczne (liczna godzin w roku akademickim) oraz ciągłe (w trakcie roku akademickim lub czasie wakacji).

Dokumentację praktyki stanowią: Kryteria wyboru instytucji, Decyzja wyboru instytucji, Dziennik Praktyk Zawodowych, Opinia pracodawcy, Arkusz oceny dla opiekuna, Porozumienie w sprawie praktyki, Program ramowy, Informator „Praktyki Translatoryka”. „Dzienniki Praktyk” opisują zadania realizowane przez studenta, arkusz oceny praktyki, ocenę końcową wyrażoną stopniem w skali od 1-5 (oceny są zróżnicowane), charakteryzującą praktykanta jako tłumacza (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne). Rubryka „Komentarze i sugestie” przeznaczone do opisowej wypowiedzi pracodawcy najczęściej pozostaje pusta.

Podczas spotkania z opiekunami praktyk podano przykłady szczególnie ważnych zadań w ramach praktyk realizowanych przez studentów:

- obsługa międzynarodowej konferencji Forum Ekonomiczne w Krynicy – Zdrój (2500 przedstawicieli z 60 krajów) organizowanej przez Fundację Instytut Studiów Wschodnich (7-13 września 2015),
- opieka nad grupą studentów ze Wschodu (Ukraina, Białoruś, Mołdawia) w ramach programu Study Tours to Poland (j. rosyjski, j. angielski).

Kierunek ma podpisane (jeszcze jako profil ogólnoakademicki) ponad 70 umów z pracodawcami, którzy wyrazili zgodę na to, by studenci mogli odbywać praktyki zawodowe w kierowanych przez nich instytucjach oraz ponad 30 interesariuszami zewnętrznymi, którzy zadeklarowali gotowość przyjęcia praktykantów. Interesariusze zewnętrzni nieformalnie (brak udokumentowania) opiniują program i efekty kształcenia pozytywnie. (Podczas spotkania z 6 interesariuszami) oświadczone, że mają wpływ na zmiany (na podstawie zgłaszanych przez nich wniosków wprowadzono zajęcia z zakresu „Komunikacji interpersonalnej”). Taka niesformalizowana współpraca wydaje się być jednak nie wystarczająca i wymaga podjęcia cyklicznych spotkań o czym była mowa wyżej.

Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach z otoczeniem społecznym, a także w procesie wchodzenia na rynek pracy poprzez współpracę z pracodawcami (praktyki zawodowe, opiniowanie programu, promocja uczelni na konferencjach międzynarodowych i Targach Pracy). Studenci w ramach zajęć uzyskują kompetencje z zakresu umiejętności interpersonalnych.

Instytut współpracuje z otoczeniem społeczno–gospodarczym przede wszystkim w zakresie praktyk zawodowych dla studentów, organizacji spotkań z pracodawcami, wyjazdów do firm i instytucji. Organizowane są szkolenia z umiejętności miękkich oraz wprowadzane są zmiany w planie studiów na podstawie sugestii pracodawców – na podstawie wniosków przedstawicieli lokalnych firm w planie studiów znalazł się przedmiot komunikacja interpersonalna. Studenci wyrazili pozytywne opinie dotyczące współpracy uczelni z lokalnymi firmami, wyrażając zadowolenie przede wszystkim z możliwości realizacji praktyk zawodowych w bardzo wielu firmach z różnych branż.

### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

Jednostka aktywnie współpracuje z otoczeniem zewnętrznym. Podpisane umowy umożliwiają placówce osiągnąć zaplanowane efekty kształcenia i sprzyjające wysokiej jakości kształcenia praktycznego. Potwierdziły to wypowiedzi 16 absolwentów uczestniczących w spotkaniu z Zespołem Oceniającym.

Współpraca z otoczeniem społeczno–gospodarczym stwarza studentom możliwości rozwoju, zdobywania nowych umiejętności, realizacji praktyk i zdobycia zatrudnienia w lokalnych przedsiębiorstwach. W opinii studentów, dzięki dobrym relacjom instytutu z lokalnymi firmami, mają bardzo duże możliwości realizacji praktyk, a także znalezienia zatrudnienia w wielu branżach

### **Dobre praktyki**

1. Opracowanie „Raportu z badań losów absolwentów PWSZ w Nowym Sączu, Instytut Języków Obcych, 2016.
2. Stworzenie możliwości studiowania lub uczestniczenia w dwumiesięcznych kursach w Rosji dzięki współpracy ze Stowarzyszeniem Polska – Wschód.

### **Zalecenia**

Jednostka powinna:

1. W celu pozyskania większej liczby interesariuszy środowiska administracyjnego i biznesowego, których profil działalności odpowiada kształceniu na ocenianym kierunku, warto podjąć próbę intensywniejszej współpracy z władzami miasta i regionu.
2. W „Dziennikach Praktyk Zawodowych” zadbać o wypełnienie przez pracodawców rubryki „Komentarze i sugestie” (przeznaczonej do opisowej wypowiedzi pracodawcy).
3. Poszerzenie współpracę z wybranymi, stabilnymi firmami o dużym doświadczeniu, które przyjmują studentów na praktyki, w zakresie powiązania tematów prac dyplomowych studentów z potrzebami rynku pracy.
4. Stworzyć system weryfikacji instytucji, w których odbywają się praktyki.

## Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu ksztalcenia

### Analiza stanu faktycznego i ocena spelnienia kryterium 6

Władze Jednostki wspierają ideę umiejdzynarodowienia procesu ksztalcenia. Na kierunku *Filologia* odgrywa ono ważną rolę i przyjmuje szereg form. Po pierwsze większość zajęć prowadzona jest w językach obcych. W związku z faktem, iż na specjalności z językiem angielskim studia są kontynuacją nauczania języka, wszystkie zajęcia z przedmiotów podstawowych i kierunkowych, oraz większość przedmiotów specjalnościowych i przedmiotów do wyboru prowadzona jest po angielsku. Język polski jako język wykładowy używany jest wyłącznie na specjalnościach z językiem niemieckim i językiem rosyjskim, na których nauka rozpoczyna się od poziomu „zero”. Po drugie zarówno studenci, jak i nauczyciele akademicy IJO, korzystają z wymiany umiejdzynarodowej w ramach programu ERASMUS. Jednostka współpracuje z blisko 20 uczelniami, m.in. takimi renomowanymi jak Uniwersytet Pecs (Węgry), University of Szeged (Węgry), Gazi Universitesi w Ankarze (Turcja), Uniwersytet w Cadiz (Hiszpania), Uniwersytet Cordoba (Hiszpania) i Toulouse Catholic University (Francja). Współpraca ta z roku na rok rozszerza się, czego dowodem jest fakt podpisania w roku akademickim 2014/15 umowy z Wydziałem Kształcenia Nauczycieli Uniwersytetu w Belgradzie (Serbia) a w roku akademickim 2015/16 aż 7 umów o współpracy z uczelniami zagranicznymi. Corocznie z Uczelni wyjeżdża w ramach programu Erasmus od kilku do kilkunastu pracowników i studentów (2015/16 – 9 studentów, 2015/16 – 41 wyjazdów pracowników w celu prowadzenia zajęć lub w celach szkoleniowych). Uczelnia przyjmuje również studentów zagranicznych: w roku akademickim 2015/16 studiowało 24 studentów zagranicznych. Po trzecie, w wyniku współpracy pomiędzy Jednostką z zagranicznymi uczelniami odbywają się umiejdzynarodowe konferencje naukowe oraz wydawane są wspólne publikacje. Przykładem takich konferencji są: I Międzynarodowa Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa „Język i jego wyzwania. Język w kulturze. Kultura w języku. Nowe horyzonty” (uczestnicy z 12 krajów), w rezultacie której wydano 2 publikacje pokonferencyjne (2013) oraz II Międzynarodowa Interdyscyplinarna Konferencja Studencka „Wczoraj, dziś, jutro. Filologiczny obraz świata” (współpraca z Ventspils University College) (2015). Po czwarte, współpraca umiejdzynarodowa zaowocowała wspólnym projektem *Współpraca regionów na poziomie interkulturalno-komunikacyjnym. Opracowanie poradnika metodycznego dla nauczycieli niemieckich i polskich instytucji kształcących*. Projekt został przygotowany we współpracy z pracownikami powiatu Unna w Niemczech. Na koniec na szczególne podkreślenie zasługuje podpisanie i realizowanie umowy pomiędzy Jednostką a Shanxi Normal University (Chińska Republika Ludowa), w wyniku której następują coroczne przyjazdy studentów z Chin. Dotychczas na kierunku *Filologia* studiowało 15 osób.

W celu doskonalenia kompetencji studentów i nauczycieli akademickich jednostka korzysta z programu Erasmus i Erasmus +, oferując semestralne i dwusemestralne wyjazdy zagraniczne. Studenci korzystają także z praktyk i staży zagranicznych oferowanych przez Biuro Karier. Uczelnia współpracuje z 19 zagranicznymi uczelniami partnerskimi, od 2012 roku została podpisana umowa z Uniwersytetem w Shanxi w Chińskiej Republice Ludowej. Efektem współpracy jest roczny przyjazd studentów z Chin do PWSZ w Nowym Sączu (dotychczas studiowało 15 osób z Chin). Wyjazdy polskich studentów nie rozwijają się ze względu na barierę finansową (sami muszą pokryć koszty przelotu). Więcej studentów korzysta z wymiany z europejskimi uczelniami oraz Turcją. Na przestrzeni lat 2014/2015 z kierunku *Filologia* (2 osoby – Turcja, 1 – Węgry), w latach 2015/2016 (3 osoby-Hiszpania, 1-Włochy), a w latach 2016/2017 1 osoba – Hiszpania. W trakcie spotkania z ZO PKA studenci specjalności w języku rosyjskim wyrazili opinię, iż brakuje im możliwości wyjazdu na wymianę do Rosji lub innych krajów rosyjskojęzycznych, co w opinii władz wydziału obecnie jest trudne z

względu na sytuację polityczną. Studenci przyznali również, iż w szczególności interesuje ich możliwość wyjazdu na wakacyjne praktyki w ramach programów wymian i z tej możliwości chętnie korzystają. Ponadto wyróżniający się studenci mają możliwość wyjazdu na zagraniczne konferencje naukowe oraz brać udział w projektach badawczych z zagranicznymi zespołami.

### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

W Jednostce istnieje duża mobilność kadry i studentów zarówno w ramach wyjazdów jak i przyjazdów. Współpraca z jednostkami zagranicznymi przynosi wymierne efekty w postaci wspólnych konferencji, publikacji oraz projektów unijnych. Jednostka bardzo dynamicznie rozwija współpracę zagraniczną nawiązując kontakty z uczelniami Europy i Azji.

Prowadzona współpraca z Uniwersytetami m. innymi w Turcji, Łotwie, Hiszpanii, Niemczech, Słowacji i na Węgrzech sprzyja wyposażeniu studentów w kompetencje merytoryczne i społeczne przyczyniające się do wzrostu ich konkurencyjności na rynku pracy.

Studenci ocenianego kierunku mają możliwość wyjazdu na wymianę zagraniczną oraz letnie praktyki w ramach programu Erasmus+. Znają ofertę wyjazdów oraz zasady rekrutacji i z niej korzystają. Co roku na oceniany kierunek przyjeżdża około 10 studentów z zagranicy, którzy uczestniczą w zajęciach w grupach z pozostałymi studentami. Studentom specjalności w języku rosyjskim, brakuje w ofercie wyjazdów do Rosji i krajów rosyjskojęzycznych

### **Dobre praktyki**

1. Skuteczne stymulowanie studentów i pracowników do wyjazdów szkoleniowych i dydaktycznych.
2. Realizacja projektu „Współpraca regionów na poziomie interkulturalno-komunikacyjnym”, w wyniku którego opracowano poradnik metodyczny dla nauczycieli niemieckich i polskich instytucji kształcących, zawierający porównanie i wymiary obu regionów w zakresie uczenia przy pomocy kooperatywnych form przekazywania treści dydaktycznych (powiat Nowosądecki – Powiat Unna w Niemczech).
3. Organizacja konferencji naukowych przez Koło Naukowe „Lingwista” (2015 „Wczoraj, dziś, jutro. Filologiczny obraz świata. Współpraca z Ventspils University College).

### **Zalecenia**

Jednostka powinna:

1. Warto byłoby umożliwić wyjazdy w ramach wymian międzynarodowych większej liczbie studentów, poprzez zweryfikowanie systemu informacji lub przygotowaniu systemu wsparcia dla osób wyjeżdżających.
2. Należy przemyśleć możliwość nawiązania przez jednostkę odpowiedniej współpracy z instytucjami obszaru rosyjskojęzycznego, dla umożliwienia wyjazdów szkoleniowych i dydaktycznych.

## **Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia**

7.1. Infrastruktura dydaktyczna oraz wykorzystywana w praktycznym przygotowaniu zawodowym

7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

### 7.3.Rozwój i doskonalenie infrastruktury

#### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7**

Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową, umożliwiającą realizację programu kształcenia i osiągnięcie przez studentów, w tym studentów niepełnosprawnych, zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych. Baza dydaktyczna i naukowa oraz umożliwiająca zdobycie praktycznych umiejętności oraz doświadczenia zawodowego jest dostosowana do potrzeb wynikających z realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku oraz daje możliwość osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku, w tym przygotowania do prowadzenia badań w oparciu o infrastrukturę dydaktyczną i naukową, którą dysponuje jednostka, infrastrukturę i wyposażenie instytucji, w których prowadzone są praktyki zawodowe, a także wykorzystanie dostępnej technologii informacyjno-komunikacyjnej. Uczelnia prowadzi zajęcia w Instytucie Języków Obcych PWSZ w Nowym Sączu przy ulicy Kochanowskiego 44. W skład bazy dydaktycznej PWSZ wchodzi sale wykładowe, dwa laboratoria językowe, pracownia tłumaczenia symultanicznego oraz trzy sale z dostępem do tablic interaktywnych. Dla zajęć wykładowych przewidziano pięć sal wykładowych. Zajęcia ćwiczeniowe odbywają się w trzynastu salach. Wszystkie sale wyposażone zostały w nowoczesne środki audiowizualne. Wizytacja infrastruktury dydaktycznej oraz przeprowadzone hospitacje zajęć potwierdziły, że kształcenie na kierunku *Filologia* prowadzone jest w salach i laboratoriach odpowiednio przystosowanych i wyposażonych do potrzeb kierunku, a w szczególności specjalności tłumaczeniowej, która w bieżącym roku akademickim jest wiodącą specjalnością Jednostki. Na potrzeby tej specjalności otwarto w roku 2010 nowoczesną pracownię do nauczania tłumaczenia. W pracowni znajdują się trzy kabiny symultaniczne dwuosobowe oraz dziesięć stanowisk dyskusyjnych. Sala wykorzystywana jest do nauki wszelkiego rodzaju tłumaczeń ustnych. ZO PKA zwrócił uwagę na konieczność zapewnienia większej liczby kabin, co przyczyniłoby się do zoptymalizowania nauczania tłumaczenia zważywszy na liczebność grup. Jednostka zapewniła, że w roku 2017 Instytut planuje rozbudowę pracowni tłumaczenia symultanicznego o nowoczesne laboratorium cyfrowe, dzięki któremu możliwe będzie m. in. nagrywanie tłumaczeń z kabin. Pracownie tłumaczeniowe są wyposażone w odpowiednie oprogramowanie. W roku 2016 Jednostka zakupiła dziesięć licencji oprogramowania SDL Trados służącego do tłumaczenia wspomaganego komputerowo. Ponieważ oprogramowanie to stanowi obecnie standardowy program używany przez tłumaczy przysięgłych i firmy tłumaczeniowe, zastosowanie takiego właśnie oprogramowania w czasie zajęć w Jednostce dobrze synchronizuje się z wymaganiami w trakcie praktyk tłumaczeniowych odbywanych przez studentów PWSZ w takich właśnie instytucjach. Planowana rozbudowa laboratorium pociągnie za sobą zakup kolejnych dziesięciu licencji SLD Trados. Dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań związanych z programem studiów, w tym do zadań praktycznych, prac etapowych oraz dyplomowych umożliwia studentom osiągnięcie efektów kształcenia określonych dla kierunku, w szczególności efektów w zakresie umiejętności. Mają oni także możliwość korzystania z infrastruktury badawczej poza planowanymi zajęciami, z czego w sposób szczególny korzystają osoby działające w kołach naukowych. Zajęcia z WF realizowane w formie gier zespołowych lub pływania odbywają się w ultra nowoczesnym budynku Instytutu Kultury Fizycznej PWSZ w Nowym Sączu, służącym również potrzebom zespołów sportowych Nowego Sącza. Studenci mogą nieodpłatnie korzystać z infrastruktury kampusu Dydaktyczno – Sportowego, w którym do ich dyspozycji jest kryta pływalnia, siłownia, hala treningowa i korty tenisowe.



Należy podkreślić, że Uczelnia dostosowała infrastrukturę dydaktyczną służącą realizacji procesu kształcenia oraz prowadzeniu badań naukowych i zdobyciu praktycznych umiejętności do potrzeb osób niepełnosprawnych, w sposób zapewniający im pełne uczestnictwo w procesie kształcenia, przygotowanie do prowadzenia badań oraz korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnej, a także w dostępie do sal dydaktycznych i zaplecza sanitarnego. W 2008 roku przed wejściem do budynku został dobudowany podjazd dla osób niepełnosprawnych, natomiast w 2013 roku winda dla niepełnosprawnych. Niepełnosprawni studenci mogą również liczyć na merytoryczne i fachowe wsparcie ze strony Pełnomocnika Rektora ds. osób niepełnosprawnych PWSZ.

Sprzęt wykorzystywany na zajęciach jest nowoczesny i pozwala na zdobywanie umiejętności praktycznych. Ponadto do nauki między zajęciami studenci mogą skorzystać z wielu do tego celu przygotowanych miejsc w budynku instytutu. Dla studentów dostępny jest bezprzewodowy Internet, studenci nie mają problemu z dostępem jak i zasięgiem na terenie całego budynku.

Jednostka prowadząca oceniany kierunek zapewnia studentom możliwość korzystania z biblioteki uczelnianej dostępnej również dla studentów pozostałych instytutów. Księgozbiór ten liczy około 70 tysięcy woluminów. Uczelnia prenumeruje 90 czasopism, z czego 21 odpowiada tematycznie organizacji przedsiębiorstw i nauczania języków obcych. Biblioteka dysponuje ponadto dostępem do Wirtualnej Biblioteki Nauki z internetowymi bazami danych: Elsevier, Springer, Wiley-Blackwell, EBSCO, Nature, Science, Web of Knowledge, SCOPUS. Studenci i pracownicy mogą również korzystać z wypożyczalni międzybibliotecznej. Kadra i studenci korzystają również z usług specjalistycznej biblioteki Instytutu Języków Obcych mieszczącej się w budynku, w którym odbywają się zajęcia na ocenianym kierunku. Na miejscu znajduje się również czytelnia. Zbiory biblioteki liczą prawie 20.000 woluminów w języku angielskim, niemieckim i rosyjskim. Tematyka zbiorów odpowiada specyficie kierunku. Dostępne są w większości prace wskazane w sylabusach przedmiotów z zakresu literatury pięknej, historii, historii języka, językoznawstwa, przekładoznawstwa, psychologii oraz języków specjalistycznych. Biblioteka dysponuje również słownikami mono- i wielojęzycznymi. Biblioteka Instytutu prenumeruje czasopisma w języku angielskim, niemieckim, rosyjskim i polskim. Liczba tytułów specjalistycznych w formie drukowanej zgodnych ze specjalnościami kierunku (translatoryka, język biznesu) jest jednak niewielka. Uczelnia deklaruje zakup nowych czasopism naukowych w najbliższej przyszłości i argumentuje, że studenci mają możliwość korzystania z Open Access (Otwarty Dostęp), tj. wolnego, nieograniczonego, i bezpłatnego dostępu do publikacji cyfrowych o charakterze naukowym i edukacyjnym oraz co cenniejsze bazy ponad 100 tys. książek elektronicznych EBSCO Academic Collection. Zbiory biblioteki są skatalogowane a godziny otwarcia dopasowane do harmonogramu zajęć. Zbiory biblioteczne są systematycznie poszerzane poprzez zakupy ze środków Uczelni oraz dzięki darowiznom. Oferowane zbiory umożliwiają studentom osiągnięcie efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku, w tym w szczególności efektów w zakresie umiejętności związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy.

Biblioteka instytutu, zawiera wszystkie niezbędne tytuły z literatury obowiązkowej i uzupełniającej. Najpopularniejsze tytuły są dostępne w wielu egzemplarzach i pozwalają na swobodny dostęp dla każdego studenta. Księgozbiory są stale aktualizowane w oparciu o sylabusy oraz zapotrzebowanie składane przez studentów. Nieco brakuje im książek w języku staroruskim, co zgłosili władzom instytutu i brakujące tytuły zostaną uzupełnione przed rozpoczęciem kolejnego roku akademickiego. W bibliotece są odpowiednio przygotowane miejsca do pracy samodzielnej i grupowej, także przy komputerach, które są wyposażone w klawiatury z cyrylicą, przydatne studentom jednej z specjalności. Warunki umożliwiają także pełną swobodę pracy osobom niepełnosprawnym.

Jednostka monitoruje i doskonali infrastrukturę dydaktyczną i wykorzystywaną w praktycznym przygotowaniu zawodowym oraz system biblioteczno-informacyjny i zasoby edukacyjne, zapewniając udział studentów w tych procesach. Ma opracowany plan rozwoju infrastruktury. Przewiduje on rozbudowę laboratorium tłumaczeniowego wraz z niezbędnym oprogramowaniem Trados oraz wzbogacanie zbiorów bibliotecznych. W związku z uruchomieniem kierunku *Lingwistyka dla biznesu*, opracowano wykaz zalecanej literatury. Biblioteka dysponuje większością księgozbioru mieszczącego się w zakresie literatury zalecanej na tym kierunku. Planowane jest też poszerzenie księgozbioru o wszystkie brakujące pozycje. Zgodnie z Uchwałą Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej nr 38/2016 – w sprawie przeznaczenia dodatkowych środków finansowych w wysokości 10 tys. zł na zakup literatury dla kierunku *Lingwistyka dla biznesu* – Uczelnia przeznaczyła dodatkowe środki finansowe na zakup niezbędnej odpowiednich pozycji. Ponadto Uczelnia planuje uruchomienie symulatora przedsiębiorstwa, wyposażonego w stanowiska pracy oraz profesjonalne programy komputerowe.

Prowadzony jest coroczny przegląd infrastruktury instytutu, prowadzony przez dyrektora instytutu w oparciu o sugestie studentów, wykładowców i kierowników zakładów. W opinii studentów zgłaszane przez nich propozycje zmian i modernizacji rozpatrywane są pozytywnie, a infrastruktura modernizowana jest według ich potrzeb, jako przykłady studenci wymienili budowę windy dla potrzeb osób niepełnosprawnych oraz stopniowe wyposażanie sal ćwiczeniowych w tablice multimedialne

### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

Baza dydaktyczna, z której korzystają studenci kierunku *Filologia* jest na wysokim poziomie. Dobrze wyposażone laboratoria i pracownie pozwalają na uzyskanie umiejętności praktycznych zgodnych z aktualnym stanem praktyki związanej z ocenianym kierunkiem studiów. Uczelnia posiada dobrze wyposażoną bibliotekę, której księgozbiór jest dostosowany do potrzeb studentów ocenianego kierunku. Warunki te sprzyjają w pełni osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia

Infrastruktura jest dostosowana do realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku. Studenci korzystają z sal wyposażonych w m.in. tablice multimedialne, kabiny do tłumaczeń symultanicznych oraz stanowiska ze słuchawkami do ćwiczenia wymowy. Sale są wyposażone odpowiednio i pozwalają im zdobywać umiejętności praktyczne. W budynku instytutu przygotowane są miejsca do nauki między zajęciami, a do dyspozycji studentów jest bezprzewodowy Internet. Infrastruktura jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Ponadto studenci mogą korzystać nieodpłatnie z infrastruktury kampusu Dydaktyczno – Sportowego, gdzie do ich dyspozycji jest kryta pływalnia, siłownia, korty tenisowe i hala sportowa.

Biblioteka jest odpowiednio wyposażona, zapewnia im dostęp do niezbędnej literatury, a także zapewnia miejsce do pracy samodzielnej, grupowej i przy komputerach. Zbiory aktualizowane są w oparciu o sylabusy, które analizowane są przed rozpoczęciem każdego semestru, ponadto studenci mogą zgłaszać zapotrzebowanie na niedostępne tytuły, które są uzupełniane. Do dyspozycji studentów są także czasopisma w języku angielskim, niemieckim i rosyjskim, a ponadto studenci mają dostęp do zasobów Open Acces oraz książek w bazach elektronicznych.

Infrastruktura jest modernizowana w oparciu o sugestie studentów, nauczycieli i kierowników zakładów. Studenci wyrazili opinię, iż zauważalne są zmiany przede wszystkim wyposażenia sal ćwiczeniowych, w których stopniowo pojawiają się tablice multimedialne przydatne w trakcie zajęć

Infrastruktura umożliwia prowadzenie badań naukowych oraz związanych z praktycznym przygotowaniem do zawodu w zakresie kierunku kształcenia, a przede wszystkim zapewnia osiągnięcie efektów kształcenia (szczególnie kompetencje przekładowe). Potwierdzają to opinie uczestników spotkania z wykładowcami oraz absolwentami (wśród których byli pracodawcy przyjmujący studentów na praktyki).

### **Dobre praktyki**

1. Wzorowe dostosowanie infrastruktury dydaktyczną służącej realizacji procesu kształcenia oraz do potrzeb osób niepełnosprawnych.
2. Realizowanie projektu unijnego w celu wzbogacenia bazy.

### **Zalecenia**

Jednostka powinna:

1. W związku ze stwierdzeniem, że liczba tytułów specjalistycznych w formie drukowanej zgodnych ze specjalnościami kierunku (translatoryka, język biznesu) jest stosunkowo niewielka należy kontynuować prace nad uzupełnianiem biblioteki.
2. Zamontowanie rolet w salach szczególnie nasłonecznionych (bądź klimatyzacji).

### **Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia**

- 8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia
- 8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

#### **Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8**

Uczelnia zorganizowała system opieki, wspierania i motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia poprzez: dostosowanie planu i programu studiów (łącznie z konsultacjami) do potrzeb studentów (wprowadzenie kursu wyrównawczego dla pierwszego roku w 2014/2015 na specjalności język angielski- translatoryka), dostosowanie egzaminu z praktycznej znajomości języka do wprowadzonego przedmiotu „Sprawności zintegrowane” (co stwarza większą elastyczność w nadrobieniu zaległości) oraz doskonalenie umiejętności zdolnych studentów poprzez pracę w Kole Naukowym Lingwista. Uczelnia wspiera finansowo uczestnictwo studentów w konferencjach naukowych, warsztatach tłumaczeniowych bądź konkursach (np. Studenckie Warsztaty Tłumaczeniowe w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Krakowie). Funkcjonowanie biura Prorektora do spraw studenckich i kształcenia oraz Prorektora do spraw nauki, rozwoju i współpracy sprzyja koordynacji działań i wyższej skuteczności.

Na podstawie regulaminu studenci mogą ubiegać się o stypendia socjalne, zapomogi, stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych oraz stypendium rektora dla najlepszych studentów. Korzystają również z miejsc w domu studenckim, kredytów studenckich oraz możliwości składania wniosków lub skarg (zgodnie z Regulaminem Studiów). Członkowie Komisji ds. Jakości na spotkaniu z ZO PKA potwierdzili funkcjonowanie wyżej wymienionych form pomocy, przywołując stosowne dokumenty i przykłady.

Uczelnia zapewnia studentom pełne wsparcie i pomoc w procesie kształcenia, w szczególności zaangażowanie nauczycieli akademickich zostało podkreślone przez studentów. Przyznali, iż są zadowoleni z wyboru kierunku studiów i uważają, że są dobrze przygotowywani do wejścia na rynek pracy. W związku z małymi grupami na poszczególnych latach studiów, każdy z studentów może liczyć na indywidualne podejście i pomoc nauczycieli zarówno w trakcie zajęć jak i konsultacji, jak również w dodatkowych, specjalnie wyznaczonych terminach, czy też poprzez kontakt zdalny. Studenci w trakcie spotkania przedstawili również przykłady wsparcia merytorycznego kadry naukowo-dydaktycznej przy tłumaczeniach wykonywanych w trakcie praktyk zawodowych. Wielokrotnie podkreślone zostało doświadczenie i przygotowanie do prowadzenia zajęć przez nauczycieli oraz fakt przygotowania do pracy w trakcie zajęć, w oparciu o wiele praktycznych zagadnień. Ponadto studenci mogą liczyć na pomoc opiekunów poszczególnych roczników, którzy są pierwszym kontaktem dla studentów w wszelkich sytuacjach związanych z tokiem studiów. Studenci, którzy zgłaszają potrzebę skorzystania z innej formy pomocy, mogą liczyć na pomoc psychologa i psychoterapeuty w ramach nieodpłatnych konsultacji psychologicznych.

Analiza sylabusów wskazuje, iż są w nich zawarte wszystkie niezbędne informacje dotyczące treści kształcenia, zakładanych efektów kształcenia, formy i warunków oceny. Studenci są zapoznawani z sylabusami na pierwszych zajęciach w semestrze i są one dostępne w systemie Wirtualnej Uczelni. Instytutowy zespół ds. Jakości Kształcenia dba o poprawność przygotowania sylabusów i przed opublikowaniem weryfikuje każdy z nich, w przypadku stwierdzenia braków lub niezgodności kierowany jest do koordynatora moduły w celu wykonania korekty.

Studenci mogą korzystać ze wsparcia Biura Karier w szczególności przy poszukiwaniu firm, w których mogą odbyć praktyki i staże zawodowe. Pracownicy Biura, a także opiekunowie praktyk przypisani do ocenianego kierunku studiów pomagają studentom w doborze odpowiedniego miejsca realizacji praktyk, następnie przy przygotowaniu niezbędnych dokumentów oraz po ich zakończeniu. Studenci przyznali, iż koordynatorzy praktyk doradzają jakie firmy będą najlepsze w szczególności dla studenta danej specjalności. Ponadto mogą liczyć na merytoryczną pomoc opiekunów w trakcie praktyk, przy początkach pracy tłumacza. Biuro Karier organizuje dla studentów spotkania z pracodawcami, szkolenia z umiejętności miękkich w oparciu o sugestie pracodawców, doradztwo zawodowe oraz Targi Pracy i Edukacji. Studenci wyrazili opinię, iż podejmowane przez Biuro działania są im znane, są o nich informowani poprzez plakaty oraz newslettery i chętnie biorą w nich udział. Co roku wydawane są również albumy absolwentów instytutu, w których znajdują się informacje o absolwentach wraz z tytułem ich pracy dyplomowej. Najbliższe wydanie zostanie rozbudowane o krótki opis studenta wraz z jego doświadczeniem zawodowym. Albumy absolwentów wraz z listem polecającym wysyłane są do pracodawców w regionie.

Studenci mają możliwość ubiegać się o wszystkie stypendia wymienione w art. 173 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. W opinii studentów, system przyznawania stypendiów jest im znany, mają dostęp do regulaminu przyznawania pomocy materialnej, wysokość stypendiów jest zadowalająca, a wypłaty realizowane są bez opóźnień. Dodatkową formą wsparcia finansowego są stypendia z Własnego Funduszu Stypendialnego przyznawane za wyróżniające osiągnięcia naukowe. Reprezentanci kół naukowych i wydziałowego samorządu studenckiego wyrazili opinię, iż mogą liczyć na kompleksową pomoc przy ich działalności, zarówno dzięki finansowaniu organizowanych przez nich wydarzeń, wyjazdów na konferencje naukowe, wsparcia merytorycznego ze strony władz i nauczycieli akademickich. Samorząd Studencki prowadzi akcję pod nazwą „Belfer Instytutu”, która ma na celu wybór najlepszych nauczycieli akademickich w danym instytucie, w badaniu biorą udział absolwenci w danym roku akademickim. Wyniki publikowane są na stronie internetowej uczelni. W opinii

studentów to działanie bardzo pozytywnie wpływa na współpracę i wsparcie z strony nauczycieli akademickich.

Studentom zapewniona jest możliwość skorzystania z indywidualnej organizacji toku studiów, co pozwala na zaspokajanie indywidualnych potrzeb studentów, w tym studentów niepełnosprawnych. Studentom z niepełnosprawnościami zapewniona jest pomoc opiekuna. Pełnomocnik rektora ds. studentów niepełnosprawnych na początku każdego roku akademickiego spotyka się z studentami pierwszego roku w celu zebrania informacji dotyczących indywidualnych potrzeb każdego z nich.

Uczelnia systematycznie monitoruje osiąganie efektów kształcenia przez studentów doskonaląc współpracę kierowników zakładów, opiekunów poszczególnych kierunków i opiekunów praktyk, którzy przedstawiają problemy na spotkaniach Rady Instytutu, a wnioski na Kolegium Rektorskim.

Biuro Karier poprzez analizę ofert, bazę danych oraz współpracę z Urzędem Pracy pomaga studentom w organizacji praktyk, poszukiwaniu zatrudnienia (informacja również na stronie internetowej i w gablotach).

W trakcie studiów słuchacze uczestniczą w szkoleniach z zakresu doradztwa zawodowego, mogą również korzystać z indywidualnego doradztwa. Na zakończenie studiów otrzymują broszurę wydaną przez PWSZ pt. „Album Absolwentów Instytutu Języków Obcych”, która może stanowić element portfolio.

Biuro Karier prowadzi również badania losów absolwentów na podstawie ankiety: w wersji papierowej po obronie pracy (zwrotność 90%), po trzech latach (zwrotność 48%), po pięciu latach (zwrotność 10%) w wersji elektronicznej. Biuro Karier prowadzi również badania „Potrzeb i oczekiwań studentów I roku”. Wnioski wynikające z badań uwzględnione są w kolejnych latach. Przedsięwzięciem ułatwiającym rozpoznanie rynku pracy są organizowane wspólnie z Urzędem Pracy „Targi Pracy i Edukacji”.

Prowadzone są działania mające na celu rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów przede wszystkim w oparciu o opinie studentów zbierane zarówno w ankietach jak i w trakcie spotkań oraz indywidualnych rozmów. Nie są podejmowane formalne działania w celu oceny dostępności i aktualności informacji. Raz na 3 lata przeprowadzane są ankiety dotyczące oceny administracji oraz biblioteki. Wnioski z ankiet są opracowywane i wprowadzane są zmiany m.in. w godzinach otwarcia dziekanatów w oparciu o opinie studentów.

### **Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron**

Studentom ocenianego kierunku zapewniane jest kompleksowe wsparcie w procesie kształcenia ze strony kadry naukowo-dydaktycznej oraz wspierającej, a także opiekunów lat. Nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów w trakcie zajęć, w trakcie wyznaczonych konsultacji, jak i poza nimi oraz poprzez kontakt zdalny. Studenci wielokrotnie podkreślali bardzo dobry kontakt z nauczycielami, ich życzliwość i zaangażowanie, a także indywidualne podejście do każdego z studentów, co dało się też zauważyć w trakcie wizyty w jednostce ZO PKA (np. bardzo życzliwe rozmowy na korytarzach, wykładowców ze studentami).

Studenci mogą korzystać ze wsparcia Biura Karier m.in. przy poszukiwaniu miejsca praktyk i staży zawodowych oraz związanych z tym formalności. Biuro organizuje szereg wydarzeń takich jak: Targi Pracy i Edukacji, spotkania z pracodawcami, doradztwo zawodowe i szkolenia z umiejętności miękkich na podstawie opinii pracodawców. Ponadto co roku wydawany jest Album Absolwentów Instytutu, w którym znajdują się sylwetki absolwentów kończących studia w danym roku wraz z informacją o temacie pracy dyplomowej. Wraz z kolejnym wydaniem informacja ta będzie rozszerzona o krótki opis każdego studenta wraz z informacjami o jego doświadczeniu zawodowym. Album jest rosyłany wraz z listem

polecającym do lokalnych przedsiębiorstw i instytucji, zwiększając szanse na zatrudnienie dla studentów i absolwentów ocenianego kierunku.

Studenci mogą ubiegać się o wszystkie formy pomocy materialnej wymienione w art. 173 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, a ponadto o stypendium z własnego funduszu stypendialnego przyznawane za wyróżniające wyniki naukowe. Uczelnia zapewnia wsparcie merytoryczne i finansowe w działalności kół naukowych i samorządu studenckiego, które organizują wiele przedsięwzięć skierowanych do studentów. Studenci mają możliwość indywidualizacji procesu kształcenia, a studenci niepełnosprawni mogą liczyć na kompleksową pomoc w oparciu o ich indywidualne potrzeby, które są weryfikowane na początku studiów przez pełnomocnika rektora ds. osób niepełnosprawnych.

### **Dobre praktyki**

1. Album absolwentów instytutu – informacja o absolwentach przesyłana do pracodawców z regionu wraz z listem polecającym.
2. Możliwość skorzystania z pomocy psychologa i psychoterapeuty w ramach nieodpłatnych konsultacji psychologicznych.
3. Indywidualna praca ze studentem niepełnosprawnym.

### **Zalecenia**

Jednostka powinna:

1. Należy zastanowić się nad umożliwieniem studentom uczestnictwa w szeroko rozumianym życiu kulturalnym? (podczas spotkania z interesariuszami zewnętrznymi zasugerowano motywowanie studentów do odwiedzania instytucji kultury, np. teatru, filharmonii).

### **5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny**

<b>Zalecenie</b>	<b>Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności</b>
Kontynuowanie działań zmierzających do całkowitego wyeliminowania sytuacji, w których prowadzenie wykładów i seminariów powierza się magistróm.	Zjawisko to miało miejsce jeszcze na dość dużą skalę w roku akademickim 2012/2013 oraz 2013/2014. Obecnie są to pojedyncze przypadki – dwóch magistrów prowadzi wykłady oraz jeden – seminarium dyplomowe. W ramach działań doskonalących podejmowane były i są próby zmotywowania nauczycieli do podnoszenia kwalifikacji i uzyskiwania stopni naukowych. Z uwagi na stopień wyeliminowania zjawiska należy pozytywnie ocenić skuteczność działań doskonalących, jednakże należy dodać, że usuwanie tej nieprawidłowości trwa już kilka lat. Ponadto nadal zajęcia jako lektor prowadzi osoba, która nie ukończyła

	<p>filologicznych studiów II stopnia, a tytuł zawodowy magistra uzyskała na kierunku kulturoznawstwo. Mimo wielu rozmów z Władzami Instytutu nauczyciel ten nie zamierza podnosić kwalifikacji, sprawa została przekazana Władzom Uczelni, a te nie podjęły działań w tym zakresie. Sytuacja utrzymuje się od kilku lat i bierność Uczelni należy ocenić negatywnie.</p>
<p>Brak polskich opracowań z zakresu metodyki oraz innych dziedzin</p>	<p>Księgozbiór uzupełniany jest systematycznie w literaturę polskojęzyczną z zakresu literaturoznawstwa, językoznawstwa, przekładoznawstwa oraz literaturę obcojęzyczną. Niedostępne w IJO można zamówić w Ogólnouczelnianej Bibliotece PWSZ w Nowym Sączu.</p>
<p>Brak w literaturze przedmiotów najbardziej aktualnych opracowań w zakresie literaturoznawstwa germańskiego.</p>	<p>Zakupiono najnowsze pozycje zgodnie z sugestią PKA, a zbiór pozycji z historii i teorii literatury, słowników, leksykonów został poszerzony w 2007 roku przez Konsula Niemiec Thomasa Gisera.</p>
<p>Braki rosyjskich testów literackich w księgozbiórze bibliotecznym.</p>	<p>Przekazanie księgozbióru przez Stowarzyszenie Polska-Wschód, zakup przez uczelnię.</p>
<p>Mała liczba komputerów z dostępem do Internetu.</p>	<p>Systematycznie powiększana baza komputerowa, zabezpieczenie dostępu do Internetu. W czytelni komputery z klawiaturą rosyjską, obok czytelni – na korytarzu ogólnodostępny komputer z Internetem. Pracownie komputerowe i 3 tablice interaktywne.</p>
<p>Niesprawna polityka informacyjna w zakresie możliwości wyjazdu studentów na wymiany semestralne.</p>	<p>Promowanie wyjazdów studentów w ramach wymian semestralnych poprzez ogłoszenia na stronie internetowej, działania Biura Karier (spotkania, ulotki). Dwa razy w roku prorektor ds. Nauki, Rozwoju i Współpracy organizuje spotkania dotyczące programu Erasmus oraz Erasmus+. Studenci kierunku <i>filologia</i> mogą wyjechać na studia do uczelni partnerskiej w Chinach, dotychczas wyjechały tylko dwie ze względu na barierę finansową (koszt przelotu). Co semestr jednak studiują na kierunku studenci z Chin.</p>
<p>Niedostosowanie infrastruktury IJO do potrzeb osób niepełnosprawnych. Ułatwienie toku studiów.</p>	<p>O ułatwienie toku studiowania niepełnosprawnym dba Pełnomocnik Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych PWSZ. Na terenie Instytutu znajdują się wyznaczone miejsca parkingowe, przed wejściem do budynku w roku 2008 dobudowano podjazd, a wewnątrz</p>

	zainstalowano nowoczesną windę. Student mający problemy zdrowotne po złożeniu uzasadnionego wniosku, uzyskuje zgodę na indywidualną organizację studiów.
--	--